

Asukasviesti

Tampereen Vuokratalosäätö • Vilusen Rinne Oy • VTS Kiinteistöpalvelu Oy
syyskuu • 3 • 2009

Kaiken ikäiset viihtyivät VTS-kotien kesäpäivässä Viikinsaassa

Sää suosii jälleen asukastapahtumaa

Sivut 6-7

Hallituksen puheenjohtalta

Tampereella 11.9.2009

Uuteen nousuun yhteisin ponnistuksin

Anneli Kivistö

Taas on yksi kesä jäämässä taakse ja syksy lähestyy vääjäämättä.

Kaipasin helteitä, mutta muu perhe totesi säiden olleen sopivat.

Virontörmänkatu kakkosen grilli-iltaan otin vanhainkodista kotipäivää viettävän äitini mukaan. Talossa on pitkäaikaisia asukkaita, jotka hän tunsu ja muisti, juttua riitti, makkara maistui ja hauskaa oli.

Kelohongankadulla viivyn pitempään kuin kohteliaisuussäännöt olisivat sallineet. Tummuvassa illassa tuikkivat kynttilät, asukkaiden hyvä yhteishenki, toimeliaisuus ja joka huushollista tuovat tarjottavat tekivät vaikutuksen.

Viimeisen silauksen kesältä teki Viikinsaaren tapahtuma, joka jälleen keräsi runsaan osanottajamäärän. Itse pääsin lähtemään myöhässä, osa oli jo paluumatkalla, hymyssä suin ja tyytyväisinä väki Alarantaan rantautui. Lämmin kiitos kaikille tapahtumien järjestäjille kuin myös osanottajille.

Säästöjä etsittävä edelleen

Säätiön hallituskin on jo ehtinyt kokoustamaan. Keväällä laadittu säästöbudjetti on purrut, mutta ei vielä riittävästi. Joudumme miettimään eri ratkaisuja ja laatimaan ohjeet vuoden 2010 budjetin laatimiseksi.

Vuokrankorotuksilta tuskin kokonaan vältymme, mutta edellisen kaltaisia korotuksia ei voida tehdä. Säästöjä ja säästökohteita on edelleen etsittävä.

Tampereen kaupungin päättäjät joutuvat laatimaan budjetin lähes katastrofaalisessa tilanteessa. Priorisointi tulee olemaan vaikeaa, mutta välttämätöntä. Kaikki ovat yhtä mieltä, että peruspalvelut tulee turvata.

Kuumeisesti etsitään keinoja, millä henkilökuntakin voi osallistua säästöihin, vaarantamatta palveluita.

Monenlaiset flunssat on meitä kiusanneet aina Aasialaisesta alkaen. Tänä syksynä uhkana on sikainfluenssa, josta ennustetaan muodostuvan oikein pandemia. Kaikkialla varaudutaan potilasvirtaan, työyhteisöissä pelätään työntekijöiden joukkosairastumista. Pelkoon on varmasti aihetta, onneksi uhka on tiedostettu ja siihen on ollut aikaa varautua. Säätiön hallituskin keskusteli sikaflunssasta ja sen uhkista. Nähtiin välttämättömäksi, että henkilöstö käy läpi asioiden hallinnan ja osaamisen.

Mikään osa-alue ei voi olla yhden henkilön osaamisen varassa. Päivitys työtoverien kesken asiainhallinnasta on varmistus tietysti asioiden sujuvuuden suhteen, mutta myös varmistus siitä, että itse mahdollisesti sairastuttua, voi maata "tautivuoteella" rauhassa tietäen, että hommat sujuvat.

Vaikeita aikoja kohti olemme vielä menosuunnassa, mutta olemme aiemminkin pinnalla pysyneet ja nousuun lähteneet, eiköhän se nytkin yhteisellä tahdolla ja ponnistuksilla onnistu!

Nautitaan syksyn väriloistosta ja kirpeän raikkaista aamuista, uusi kesä koittaa aikanaan.

Anneli Kivistö

hallituksen puheenjohtaja

VTS-kodit palvelee
Vuokratalosäätiön ja Vilusen Rinne Oy:n asukkaita
 Puutarhakatu 8, puhelinvaihe 0201 277 511

Toimisto on avoinna
 ma-pe 8.00-15.45, kesäaikana ma-pe 8.00-15.00

Vuokrauspalvelu auttaa
 kun tarvitset asuntoa tai haet asunnonvaihtoa.
Vuokrasopimukset ja irtisanomiset
 Asuntopalvelutalon katutasossa
 puh. 0201 277 200 fax. 0201 277 260
Palveluajat: ma 9.30-17.00 soittoaika ma klo 9.30-15.45)
ti-to 9.30-15.00, pe 9.30-13.00

Päivi Linjamäki	markkinointipäällikkö	puh. 0201 277 511
Jaana Lehtinen	asukaskoordinaattori	
Tarja Janhunen	markkinointisihteeri	
Virpi Laakso	markkinointisihteeri	
Satu Mattila	markkinointisihteeri	
Elise Osmovaara	markkinointisihteeri	
Niina Ruohonen	markkinointisihteeri	
Laura Tuuri	markkinointisihteeri	
Marjatta Visamäki	markkinointisihteeri	
Totte Rainio	markkinointi- ja kehitysassistentti	
Birgitta Karjalainen	asuntotoriemäntä	puh. 0201 277 215
Kirsi Löövi	markkinointiasistentti	puh. 0201 277 210
Rauno Nevala	markkinointi-isännöitsijä	puh. 0201 277 222
Olavi Virtanen	markkinointi-isännöitsijä	puh. 0201 277 223

Vuokravalvonta ja perintä (2. krs)
Vuokravalvonta puh. 0201 277 208
puhelinajat: ma-to 12.00 - 15.00, pe 9.00 - 11.00
sähköposti: vuokravalvonta@vts.fi

Tarja Aaltojärvi	vuokravalvoja, vesilaskutus
Taina Kuhmonen	vuokravalvoja, vesilaskutus
Merja Virtanen	vuokravalvoja, vesilaskutus

Perintä puh. 0201 277 511
sähköposti: etunimi.sukunimi@vts.fi

Kirsi Alanne	perintäneuvottelija	fax 0201 277 264
Päivi Palonen	perintäneuvottelija	fax 0201 277 298

Asukaspalvelut (2.krs, katutaso ja Hervanta)

Reijo Jantunen	asiakaspalvelupäällikkö	puh. 0201 277 244
Neringa Lehtonen	asukasisännöitsijä	puh. 0201 277 231
Jukka Luhanen	asukasisännöitsijä	puh. 0201 277 280
Jouko Mäki-Tarkka	asukasisännöitsijä	puh. 0201 277 203
Petri Salokanto	asukasisännöitsijä	puh. 0201 277 204
Merja Rajala	kiinteistö- ja palvelusihteeri	puh. 0201 277 251
Päivi Vasenius	puhelinvaihteenhoitaja	puh. 0201 277 511

Sosiaali-isännöinti (katutaso)

Maarit Kurikka	sosiaali-isännöitsijä	puh. 0201 277 225
Matti Montonen	sosiaali-isännöitsijä	puh. 0201 277 229

Palvelukeskus (Hervanta) puh. 0201 277 277
sähköposti: palvelukeskus@vts.fi

Pia Palonen	palveluneuvoja
Sari Suojanen	palveluneuvoja
Maarit Tuomola	palveluneuvoja

Kiinteistönpitopalvelut (3.krs)

Timo Koskinen	kiinteistöpäällikkö	puh. 0201 277 242
Eva Lindberg	kiinteistönpitoinsinööri	puh. 0201 277 272
Merja Rajala	kiinteistö- ja palvelusihteeri	puh. 0201 277 251
Jussi Virta	kunnossapitoinsinööri	puh. 0201 277 257

Talousoasto (3.krs)

Taina Lehtonen	talousjohtaja	puh. 0201 277 224
Raija Blom	ostoreskontran hoitaja	puh. 0201 277 248
Eija Helminen	kirjanpitäjä	puh. 0201 277 238
Helena Pekkanen	henkilöstösihteeri	puh. 0201 277 256
Marja Peltonen	kirjanpitäjä	puh. 0201 277 237

Yleishallinto (3.krs)

Ahto Aunela	toiminnanjohtaja	puh. 0201 277 511
Teija Pyhältö	johton sihteeri	puh. 0201 277 247

Sähköposti: etunimi.sukunimi@vts.fi

Asukasviesti

Tampereen Vuokratalosäätiö • Vilusen Rinne Oy
 • VTS Kiinteistöpalvelu Oy
 toukokuu • 3 • 2009

Painos 9.200 kpl • Julkaisija Tampereen Vuokratalosäätiö
 • Päätoimittaja Ahto Aunela

• Toimitustyö Reijo Jantunen ja Plenty's Oy • Taitto Plenty's Oy
 • Paino Salon Lehtitehdas 2009 • Seuraava lehti ilmestyy tammikuussa 2010 • Aineistojen tulee olla toimituksella viimeistään 4.1.2010.

Työt Ritakadulla ovat alkaneet joulukuussa ja ensimmäisen vaiheen on määrä valmistua kesäkuussa 2010.

Ritakadulle nousee useampia kerrostaloja

Teiskontien varteen, vanhan ihotautisairaalan paikalle ja sen viereisille maa-alueille on nousemassa uusia vuokrataloja palveluineen. Ensimmäiset talot valmistuvat muuttokuntoon ensi kesänä. Asuntoja alueelle on tulossa yhteensä yli 200.

Työt Ritakadun tonteilla alkoivat viime vuoden joulukuussa. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan kolmen talon kokonaisuus, johon sisältyy Invalidiliiton palvelu- ja toimintakeskus sekä päivittäistavarakauppa. Viisikerroksiseen A-taloon rakennetaan normaaleja vuokra-asuntoja, joissa on huomioitu erityisesti esteettömyys ja liikuntarajoitteisuus. B- ja C-talot on suunniteltu Invalidiliiton käyttöön.

Ensimmäisen vaiheen on määrä valmistua ensi vuoden kesäkuussa.

Viereisellä tontilla on jo aloitettu toisen viisikerroksisen asuinkerrostalon rakennustyöt. Tähän taloon valmistuu yhteensä 58 pääosin pien-

tä vuokra-asuntoa. Muuttokuntoon asunnot valmistuvat arviolta reilun vuoden kuluttua.

Jo rakenteilla olevien kiinteistöjen lisäksi samaan kokonaisuuteen suunnitellaan vielä kolmatta viisikerroksista asuinkerrostaloa. Taloon on tarkoitus rakentaa myös päiväkoti.

Myös tähän taloon suunnitellaan ensisijaisesti pieniä asuntoja, joita tulisi yhteensä 53 kappaletta. Työt tontilla on tarkoitus aloittaa lokamarraskuussa ja töiden arvioidaan kestävän hieman reilun vuoden.

Ritakadulla katukuva siis muuttuu lähivuosina melko huomattavasti. Kerrostalot sijoittuvat kuitenkin pientalovaltaisen alueen reunalle, ja lähellä on jo entuudestaan opiskelija-asuntoja. Etäisyys keskustaan työ- ja opiskelupaikoihin on sopivan lyhyt, joten Ritakadulle valmistuviin asuntoihin on odotettavissa kovaa kysyntää talojen valmistuttua.

Alueelle rakennettava invalidien palvelukeskus palvelee etenkin liikuntavammaisia, mutta päivittäistavarakaupan ja päiväkodin palveluita pääsevät osalliseksi muutkin lähi-

Asuinkerrostaloista tulee viisikerroksisia.

seudun asukkaita.

Tarkempia Ritakadua koskevia kohdetietoja löytyy myös viereisestä VTS-kotien rakennus- ja perusrakennushankkeiden yhteenvedosta.

Uudisrakentaminen ja perusparantaminen

VALMISTUNEET

• Ylioppilankatu 2

- Kiinteistössä on tehty Koti Kuntoon -remontti, jossa asuntojen keittiöt ja kylpyhuoneet sekä parvekkeet kunnostettiin perusteellisesti ja muiden asunhuoneiden pinnat uudistettiin.
- Asukkaat olivat muuttaneet remontin ajaksi evakkoasuntoihin aina niistä asunnoista, joissa remonttia kulloinkin tehdään.
- Urakoitsijana toimi Lujatalo Oy. Remontti alkoi tammikuussa ja valmistui syyskuussa 2009.

RAKENNUSVAIHEESSA

• VTS Bastioni

- Kalkkuun, osoitteeseen Linnoituksenkatu 10 rakennetaan rivitalo-/luhtitalokohdetta.
- Kiinteistöön tulee 42 asuntoa niin, että kolmessa rivitalossa on perheasuntoja ja kolmessa luhtitalossa pieniä 37-55 m²:n asuntoja.
- Urakoitsijana toimii Rakennustoimisto Pekka Kynnös Oy. Työt on aloitettu ja valmistuminen on joulukuussa -09.

• Ritakatu 7

- Teiskontien varteen, vanhan ihotautisairaalan paikalle on suunniteltu kiinteistö, johon sijoittuu kolmen rakennuksen kokonaisuus. A-talo on 5-kerroksinen asuinkerrostalo, johon tulee VTS:n normaaleja vuokra-asuntoja sekä päivittäistavarakauppa. B- ja C-rakennuksiin tulee Invalidiliiton palvelu- ja toimintakeskus. Palvelukeskus tarjoaa monimuotoisia, ympärivuorokautisia vammaisten asumispalveluja.
- Asuntoja tulee VTS:lle 30 ja Invalidiliitolle 74.
- Hanke toteutetaan yhteistyössä YIT:n kanssa ja siihen saadaan valtion erityisryhmien asuttamiseen kohdennettua investointiavustusta.
- Rakennustyöt on aloitettu joulukuussa 2008 ja valmistuminen ajoittuu kesäkuulle 2010

• Ritakatu 5

- Ritakatu 7:n naapurisiin on suunniteltu 5-kerroksinen asuinkerrostalo, jossa on 58 asuntoa. Hanke toteutetaan yhteistyössä YIT rakennus Oy:n kanssa. Hanke on Aran korkotukihanke. Työt ovat alkaneet kesällä ja hanke valmistuu syksyllä 2010. Taloon on suunniteltu pääosin pieniä asuntoja.

• Ojavainionkatu 6 (ent. Takunvainionkatu 4)

- Annalan alueen partnership-urakoitsijaksi valittiin syksyllä 2008 urakkakilpailun perusteella Skanska Talonrakennus Oy.
- Projekti on aloitettu Ojavainionkatu 6:stä ja sen rakennustyöt ovat jo hyvässä vauhdissa. Asukkaat ovat muuttaneet pois remontin tieltä muihin VTS-kotien asuntoihin.
- Tontille rakennetaan myös uusi 2-kerroksinen rivitalo. Vanha rakennus perusparannetaan ja rakennetaan hissit. Maantasokerrokseen rakennetaan asuntoja ja rakennukseen tehdään yksi lisäkerros. Ojavainionkatu 6 valmistuu huhtikuussa 2010.

SUUNNITELUSSA OLEVAT UUDISKOHTEET

• Ritakatu 9

- Ritakatu 7:n naapuritontille on suunniteltu myös toinen 5-kerroksinen asuinkerrostalo yhteistyössä YIT Rakennus Oy:n kanssa. Kohteeseen tulee pääosin pieniä asuntoja. Lisäksi taloon tulee päiväkoti. Asuntoja tulee 53 kpl. Hanke on Aran korkotukihanke. Työt aloitetaan lokakuussa 2009 ja valmistuminen ajoittuu marraskuulle 2010.

SUUNNITELUSSA OLEVAT REMONTIT

• Annalan alue

- Annalan kaava vahvistui joulukuussa 2007. Annala-projekti käynnistettiin tämän jälkeen. Kohteen suunnittelua ja rakentamista ohjaa projektiryhmä. Tammikuussa 2008 alueen asukkaalle pidettiin infotilaisuus. Keväällä 2008 laadittiin urakka-asiakirjat kohteelle ja kohde laitettiin urakkalaskentaan EU-alueen laajuisesti.
- Alueen rakentamiseen sisältyy perusparantamista, lisärakentamista, täydennysrakentamista, hissien rakentamista ym. Koko projektin kestoksi arvioidaan noin 7-10 vuotta.
- Annalan alueen suunnittelu jatkuu nyt Takunvainionkatu 2:n osalla. Talojen kulmaan suunnitellaan uudisosa, johon tulee pieniä asuntoja sekä maantasokerrokseen yhteinen korttelitupa ja pesula.

• Runkokatu 10

- Runkokatu 10:een on suunniteltu Koti Kuntoon -remontti.
- Suunnittelutyö on valmis ja urakoitsija valitaan syyskuussa. Varsinainen remontti alkaa syksyllä 2009.
- Remontissa keittiöt ja kylpyhuoneet kunnostetaan perusteellisesti sekä kaikki pinnat uusitaan asunnoissa. Lisäksi tehdään muita yksittäisiä korjauksia. Samassa yhteydessä pyritään saamaan parannuksia myös viereiselle pysäköintialueelle. Asukkaat muuttavat remontin ajaksi noin 3 viikoksi evakkoasuntoihin.

• Nuijatie 31 C

- Nuijatie 31 C-taloon on suunniteltu Koti Kuntoon -remontti.
- Suunnittelutyö on valmis ja urakoitsija valitaan syyskuussa. Varsinainen remontti alkaa talvella 2009-2010. Remontissa keittiöt ja kylpyhuoneet kunnostetaan perusteellisesti sekä kaikki pinnat uusitaan asunnoissa ja parvekkeet kunnostetaan. Lisäksi tehdään muita yksittäisiä korjauksia, sekä rakennetaan uudet hissit
- Asukkaat muuttavat remontin ajaksi noin 3 viikoksi evakkoasuntoihin.

VTS-visa

1. Paljonko oli asukkaiden laskennallinen vuokrahöyö vuonna 2008 verrattaessa yksityisiin vastaavien asuntojen vuokriin Tampereella?

2. Mikä oli vuokra-asuntojen osuus Tampereelle vuonna 2008 valmistuneista uusista asunnoista?

3. Mihin VTS-kotien kiinteistöön saneerattiin tilat Kotihöyö Oy:n hoitokodille?

4. Paljonko suomalaiset keskimäärin käyttävät vettä vuorokaudessa?

5. Millä lyhenteellä tunnetaan pientä pelkoakin aiheuttava sikainfluenssa?

6. Paljonko asuinhuoneessa saa maksimissaan säilyttää palavia nesteitä?

Oikeat vastaukset löytyvät sivulta 15.

Asukaskoulutuksen syyskauden kalenteri

PUHEENJOHTAJIEN JA SIHTTEERIEN PEREHDYTYSILTA

VTS:n toimisto, Puutarhakatu 8 A, 2. kerros.
Ti 22.9.2009 klo 17.00-20.00. Ilmoittautuminen 15.9. mennessä (mahdollinen peruutus tehtävä viimeistään 18.9.)

ASUMISHÄIRIÖT HALLINTAAN

Ravintola Suomalainen Klubi, Puutarhakatu 13.
Ke 7.10.2009 klo 17.00-20.00. Asiantuntijoina VTS:n asukasisännöitsijät
* Toimintaohjeet häirityille
* Häiriöihin puuttuminen ja asumisviihtyvyyden turvaaminen.
Ilmoittautuminen 28.9. mennessä (mahd. peruutus viim. 2.10.)

TALOUSARVIO JA VUOKRAMÄÄRITYS VUODELLE 2010 - asukaskoulutus

Ravintola Suomalainen Klubi, Puutarhakatu 13
Ke 11.11.2009 klo 17.00-20.00
Asiantuntijana VTS:n talousjohtaja Taina Lehtonen
* Talousarvion rakenne ja perusteet
* Mihin ja miten asukastoimikunta pystyy vaikuttamaan?
Ilmoittautuminen 03.11. mennessä (mahd. peruutus viim. 6.11.)

ASUKASTOIMIKUNTIEN PUHEENJOHTAJIEN KOKOUS

Museokeskus Vapriikki, auditorio, Alaverstaanraitti 5 (Tampellan alueella)
Ma 23.11.2009 klo 17.00
* Vuoden 2010 talousarvio ja vuokrat
* Ei ennakkoilmoittautumista
Vapriikin pihaan voi infosta noutaa lupalapun, jos pihan maksuttomat asiakaspysäköintipaikat ovat vapaana. Tampellan alueelta löytyy myös pysäköintitalo.

ASUKASTOIMIKUNNAN TALOUDENHOITAJAN KURSSI

VTS:n toimisto, Puutarhakatu 8 A, 2. krs.
Ti 24.11.2009 klo 17.00-19.00.
Perustietoja ja -taitoja asukastoimikuntien taloudenhoitajille.
Asiantuntijana talousjohtaja Taina Lehtonen
Kurssille mahtuu 12 henkilöä. Ilmoittautuminen 16.11. mennessä (mahd. peruutus viim. 20.11.)

UUSIEN PUHEENJOHTAJIEN JA SIHTTEERIEN KURSSI

VTS:n toimisto, Puutarhakatu 8 A, 2. kerros. Ti 1.12.2009 klo 17.00 - 20.00
Ilmoittautuminen 23.11. mennessä (mahdollinen peruutus tehtävä viimeistään 26.11.)

Ympäristöohjaajien ja turvallisuus- päälliköiden koulutusta

YMPÄRISTÖOHJAAJIEN TEHTÄVIEN ESITTELYILTA

Ympäristöohjaajille (asukaseksperteille) ja puheenjohtajille.
Ravintola Suomalainen Klubi, Puutarhakatu 13.
Ti 6.10.2009 klo 17.00-19.00
Ilmoittautuminen 28.9. mennessä.
(mahdollinen peruutus tehtävä viimeistään 2.10.)

JÄTEHUOLTOILTA YMPÄRISTÖOHJAAJIEN KOULUTUS

Ympäristökeskus Moreenia, Patosilta, Satakunnankatu 13 B
Ke 28.10.2009 klo 17.30-19.30 (saman sisältöiset illat)
To 29.10.2009 klo 17.30-19.30.
Ilmoittaudu toiseen illoista 22.10. mennessä
(mahdollinen peruutus tehtävä viimeistään 26.10.)

ASTA - RAKENTAMISEN JA ASUMISEN MESSUT

Pirkkahallissa pe 9.10.2009.
Sisäänpääsylimput puheenjohtajille ja ympäristöohjaajille ilmoittautumisen perusteella. Lipun voi noutaa VTS:n neuvonnasta.
Lippu oikeuttaa sisäänpääsyyn vain perjantaina.
Ilmoittautuminen 28.9. mennessä.

ASUNTOPIHAN SUUNNITTELU

Kurssilta saa ideoita myös parvekeistutuksia ja talon pihaa varten.
VTS:n toimisto, Puutarhakatu 8 A, 2. krs
3 iltaa: 27.10., 3.11., 17.11. Tiistaisin klo 17.00-20.00
Ilmoittautuminen 20.10. mennessä: kaisa.koskelin@vts.fi ja 1.10. jälkeen kaisa.koskelin@lk.fi (mahdollinen peruutus tehtävä viimeistään 23.10.)

TURVALLISUUSPÄÄLLIKÖIDEN KOULUTUS

Tutustumiskäynti Tampereen keskuspalloasemalle,
Satakunnankatu 16. Kokoontuminen B-portaan edessä.
Ke 21.10.2009 klo 17.00.
Ilmoittautuminen 1.10.2009 mennessä asukastoimikunnat@vts.fi
tai puhelimitse puh. 0201 277 511.

Kaikille kurseille voit ilmoittautua joko puhelimitse VTS:n neuvontaan, puh. 0201 277 511 tai sähköpostilla merja.rajala@vts.fi

Peruuttamaton kurssi-ilmoittautuminen laskutetaan ko. asukastoimikunnalta jälkikäteen.

Hinta on 20 e/ henkilö VTS:n tiloissa järjestetty kurssi ja 30 e/ henkilö vuokratiloissa järjestetty kurssi.

Peruuttaminen täytyy tehdä 4 arkipäivää ennen kurssia.

VTS-kotien talouden kehitys on saatu kääntymään oikeaan suuntaan, mutta paljon on vielä tekemistä. Etenkin asukasvaihtuvuus pitäisi saada pienemmäksi, jotta asuntojen tyhjilläänoloa voitaisiin vähentää.

"Nuukuusvuoden" toimenpiteet tuottavat tulosta

VTS:n taloudessa käännös parempaan

VTS-kodit joutui keväällä avaamaan tämän vuoden talousarviionsa ja kaivamaan esiin noin kahden miljoonan euron säästöt loppuvuodelle.

Nopea reagointi talouden alamäkeen on tuottanut tulosta. Vaikka tekemistä vielä riittää, on säätiön talous kääntynyt jo parempaan suuntaan.

VTS-kotien hallitus on nimennyt säätiön taloudellisen tilan kohentamisen strategiseksi painopistealueeksi. Tilanteen korjaamiseksi onkin tehty useita toimenpiteitä.

– Eniten se on näkynyt korjaustoiminnassa, jossa vain kiireellisimmät hankkeet on toteutettu. Mutta yhtä lailla kaikki tahot hallituksesta alkaen ovat olleet osallisena tähän "nuukuusvuodeksi" kutsuamme projektiin, talousjohtaja Taina Lehtonen kertoo.

Viimeisin, elokuussa tehty välitilinpäätös osoittaa, että suunta on oikea.

– Asetetut tavoitteet ovat aika hyvin toteutuneet. Laskeneet korot ovat auttaneet meitä kokonaistilanteen kannalta merkittäväällä tavalla. Jos korot pysyvät jatkossakin suurin piirtein tällä tasolla, on kah-

den miljoonan euron säästötavoitteemme toteutuminen ihan realistista.

Säästöistä puolet oli tarkoitus hankkia korjaustoimintaa supistamalla ja toinen puoli korkomarkkinoiden avustuksella. Nyt näyttää siltä, että korkojen laskun vaikutus on ollut hieman suunniteltuaakin suurempi.

Vuokriin vain maltillisia korotuksia

Säätiön hallitus on lähiaikoina hyväksymässä ensi vuoden budjetin perusteita ja periaatteita.

– Näyttäisi siltä, että vuokriin ei pitäisi tulla ainakaan kovin isoja korotuksia. Tarkistukset pyritään pitämään hyvin maltillisina, Taina Lehtonen sanoo.

Korjaustoiminnan osalta vedetään kuitenkin edelleen matalaa profiilia myös vuonna 2010. Vain välttämättömin tehdään huomioiden kiinteistöjen tekninen kunto, asumisen viihtyvyyttä ja asuntojen markkinoitavuus.

– Jokaisen hankkeen osalta käydetään vakaata harkintaa. Aiemmin tehdyistä korjaussuunnitelmista jääme ilman muuta jälkeen. Päätöksenteko on tasapainoilua, sillä toisaalta on kyettävä huolehtimaan siitä, ettei talojen tekninen kunto pääse romahtamaan ja korjaustoimintaan kasaannu liian suurta pai-

netta tuleville vuosille.

Vaihtuvuus yhä ongelma

Budjetin avaamisen yhteydessä laskettiin myös VTS-kotien liikevaihto-odotusta 70.000 eurolla. Nyt näyttää siltä, että arvio osuu oikeaan.

– Ongelmana on edelleen liian korkea asukasvaihtuvuus ja sen seurauksena tuleva asuntojen tyhjilläänolo. Käyttöaste on tällä hetkellä 98,53 prosenttia. Puolen prosentin muutos parempaan tarkoittaisi 200.000 euron kohennusta liikevaihtoon, Taina Lehtonen laskee.

Vaikka taloudelliset tunnusluvut ovat siis huomattavasti paremmalla tasolla kuin muutama kuukausi sitten, töitä riittää yhä tehtäväksi. Viihtyvyyttä on pystyttävä parantamaan erilaisin toimenpitein niin, että asukasvaihtuvuus pienenee, eivätkä asunnot ole välillä tyhjillään.

– Harkittavaksi tulee myös se, tehdäänkö säätiön ison lainapottin kanssa jonkinlaisia korkosuojauksia vai ei. Pyrimme löytämään ratkaisuja, joilla voisimme nauttia alhaisesta korosta mahdollisimman pitkään.

Aiemmin on jo toteutettu lainavaihto-operaatio, jossa noin 12 miljoonan euron lainapotti vaihdettiin halvempikorkoiseen lainaan.

Verstas siirtyy 1.10 alkaen osaksi Lännen Kiinteistöpalvelun organisaatiota

Notkeampana mukaan korjausmarkkinoille

VTS Kiinteistöpalvelu Oy:n verstas henkilökuntineen siirtyy Lännen Kiinteistöpalvelu Oy:n organisaatioon. Liiketoiminnan luovutus tapahtuu lokakuun alussa. Henkilökunta siirtyy uuden työnantajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä.

VTS Kiinteistöpalvelu Oy:n toimitusjohtaja **Juhani Kolehmainen** perustelee muutosta synergiaeduilla.

– Lännen Kiinteistöpalvelulla oli tarve omalle korjaustoimintayksikölle. Meillä taas asiakaskanta on sen verran rajatumpi ja volyymi pienempi, että yksikön toimintaa oli vaikea saada kannattavaksi. Tällä ratkaisulla saimme kaksi kärkeä yhdellä iskulla, Kolehmainen toteaa.

– Lännen Kiinteistöpalvelussa verstas tukee yrityksen huolto- ja isännöintitoimintaa. Kun verstaan asiakaskunta kasvaa yli parillasadalla kohteella, löytyy enemmän erilaisia korjaustöitä täydentämään tilauskanta. Näin korjausyksikön toiminta saadaan tehokkaammaksi ja kiinteät kulut henkilöä kohti pienemmiksi.

Liiketoiminnan luovutuksesta syntyi helposti yksimielisyys, sillä molempien tarpeet kohtasivat.

– Ajatukset yhtyivät ja löysimme helposti synergiaetuja. Lännen Kiinteistöpalvelu tekee jo nyt paljon yhteistyötä VTS:n kanssa ja käytössä ovat samat kiinteistönhallintajärjestelmät. Viheralue- ja kunnossapitosopimukset siirretään Lännen Kiinteistöpalvelulle, samoin pääosin VTS:n käytössä olleet verstaatilat ja aluetoimistot, Juhani Kolehmainen kertoo.

VTS Kiinteistöpalvelu Oy myös omistaa kolmanneksen Lännen Kiinteistöpalvelu Oy:stä.

Panostus kasvuun

Lännen Kiinteistöpalvelu Oy:n toi-

VTS-kotien verstaan henkilökunta siirtyy 1.10. alkaen vanhoina työntekijöinä Lännen Kiinteistöpalvelu Oy:n palvelukseen.

mitusjohtaja **Harri Järvenpää** kertoo yrityksen pohtineen oman korjaustoiminnan aloittamista jo viitisen vuotta.

– Tähän asti olemme hankkineet palvelut ulkopuolelta. Viimeksi tehdystä asiakastytyväisyystutkimuksessa asiakkaistamme 72 prosenttia toivoa meiltä lisäpalveluksi korjaus- ja saneerauspalveluita. Kun tällainen tilaisuus tarjoutui, edut olivat helposti nähtävissä.

– On paljon helpompi tulla markkinoille, kun on olemassa oleva, osaava henkilökunta ja valmis asiakaspohja. Silloin ei tarvita aloittamiseen niin isoja ja raskaita alkupanostuksia. Tavoitteenamme on kehittää toimintaa edelleen ja panostaa kasvuun. Prosesseja kehittämäl-

lä ja toimintamalleja virtaviivais- tamalla pystymme tarjoamaan laadukasta palvelua pienemmillä kiinteillä kuluilla, Harri Järvenpää uskoo.

VTS-koteja palvelee kuten ennenkin

Lännen Korjauspalvelu -aputoiminnalla toimintansa aloittavan yksikön palveluita tarjotaan koko yrityksen asiakaskunnalle, myös siis muille kuin VTS:lle. Sitä kautta toimintaan on tarkoitus saada lisää tehokkuutta.

– Tulemme mukaan avoimeen kilpailuun entistä notkeampina, Järvenpää lupaa.

– Tavoitteena on sekä kasvattaa liikevaihtoa että lisätä henkilökuntaa tulevaisuudessa.

Kasvua Lännen Kiinteistöpalvelu hakee VTS-kotien ulkopuolelta, mutta vanhat sopimukset hoidetaan entiseen tapaan – vähintään yhtä hyvällä palvelulla. VTS:n asukkaille muutos ei siis välttämättä näy käyttäjien miesten uusina työasuina ja henkilökortteina.

– Siirtymäprosessit ovat parhailaan menossa ja kuun alussa meillä aloittaa 17 uutta työntekijää. Joukossa on monipuolista osaamista aina insinöörejä myöten ja käynti- lähdön jälkeen henkilöstön osaamista ehkä hyödynnetään tehokkaammin myös tutkimus- ja selvityspuo-

lulle tarjottavilla palveluilla, Harri Järvenpää suunnittelee.

Niin Juhani Kolehmainen kuin Harri Järvenpääkin ovat haistelleet muutoksen ilmapiiriä henkilöstössä ja ovat olleet havaitsevinaan alkuhämmennyksen jälkeistä innostusta asiaan.

– Varsinkin nuorempi kaarti näkee muutoksen isona mahdollisuutena. Markkinat avautuvat aivan toisella tavalla ja esimerkiksi asunto-osakeyhtiöillä on juuri nyt tarve erilaisiin korjaustöihin. Siihen heittä ohjaa muun muassa valtion suhdan- neluonteinen korjausavustus, jota myönnetään vielä muutaman kuukauden ajan määräaikaan mennessä alkaviin korjaustoimenpiteisiin, Kolehmainen sanoo.

Jukka Luhanen on uusi asukasännöitsijä

Jukka Luhanen aloitti Tampereen Vuokralosäätöillä puoli vuotta sitten ja toimii nyt määräaikaaisesti asukasännöitsijän tehtävissä.

Jukka Luhanen jakaa työhuoneen asukasännöitsijä **Petri Salokan-** non kanssa hoitaen Salokannon alueen taloja tiistai- ja keskiviikkopäivät. Salokanto keskittyy näinä päi-

vinä VTS:n turvallisuustehtäviin.

Luhanen hoitaa lisäksi muun muassa ympäristöohjaajien koulutukseen ja talouden säästöohjelmaan liittyviä tehtäviä.

Saunavuorot huomioitava omatoimisesti vuokranmaksussa

Saunavuoro tilataan huoltoyhtiöstä. Saunavuorosta ei lähetetä erikseen maksukuitteja, vaan jokaisen tulisi itse lisätä 10 euroa/kk saunamaksu kuukausittaiseen vuokraansa. Saunavuoro perutaan myös huoltoyhtiöön, jolloin asukas puolestaan itse vähentää vuokranmaksustaan saunamaksun osuuden kuukausittain.

Huoltoyhtiö ilmoittaa saunavuorojen muutokset VTS-kodeille.

Vuokratuotteita lähetetään aina kerrallaan ajalle 1.3.-28.2., joten ennen helmikuuta tehdyt saunavuoromuutokset pitäisi olla huomioituna vuokratuotteissa.

Tarkistakaa aina vuokratuotteinne.

Ennätysmäärä asukkaita ilmoittautui kesän asukastapahtumaan

Viikinsaaressa riitti puuhaa koko perheelle

Ponikyty oli yksi päivän kohokohdista.

Ennätyselliset 1.200 VTS-kotien asukasta oli ilmoittautunut elokuussa vietettyyn Viikinsaaren asukastapahtumaan.

Sää suosi tapahtumaa jälleen kerran siihen tapaan, että nyt se vihdoinkin on uskottava: Aaltosen Taistolla on suhteita yläkertaan.

Joka toinen vuosi Tampereen Vuokratulosäätiön ja Vilusen Rinteen asukkaista koottu parikymmenhenninen talkooporukka kokoaa voimansa ja järjestää asukkaille ohjelmallisen Viikinsaari-päivän. Tällä kertaa mukaan ilmoittautui toistatuhatta VTS-kotien asukasta viettämään yhdessä aurinkoista elokuun päivää.

– Tämä on melkoinen voimainnäytös ja osoitus VTS:n asukastoinnin vahvuudesta. Tapahtuma oli nyt muistaakseni viidettä kertaa Viikinsaaressa. Sitä ennen asukastapahtumia aloiteltiin muun muassa Pyynikin urheilukentällä ja Tullikamarilla, talkooporukan puuhamiestenä koko ajan toiminut **Taisto Aaltonen** kertoo.

Koko perheen tapahtuman ohjel-

massa oli tällä kertaa mm. Pikku Kakkosestakin tuttuja **Mikin** ja **Kukun** lauluseikkailua, askartelua, ponijelua ja haitarimusiikkia. **Mikko Alatalo** oli laulamassa ja laulatamassa asukkaita Känkkäränkkäjä Tammerkosken sillalla -tunnelmissa ja niin poliisi kuin pelastuslaitoskin olivat kertomassa tärkeitä ja ajankohtaisista turvallisuusasioista.

Sää suosi tapahtumaa – niin kuin aina aiemminkin. Taisto Aaltonen hymyilikin kilpaa auringon kanssa.

– Täytyyhän sitä nyt sen verran olla suhteita yläkertaan, että saa varmistettua hyvät kelit meidän asukkaiden tapahtumaan, Taisto nauratti.

Iloista yhdessäoloa

Viikinsaari tarjoaa hyvän ympäristön tällaiseen tapahtumaan. Laivat kulkevat säännöllisesti ja kuljettavat ihmisiä saareen ja takaisin. Näin kaikki mukaan ilmoittautuneet eivät ole paikalla samaan aikaan ja tilaa riittää kaikille. Perheet ovat myös oppineet ottamaan eväät mukaan ja pitävät piknikejään eri puolilla saarta. Yhteinen koko perheen iltapäivä saa mukavasti ajatukset pois taloustaantumasta ja muista murheista.

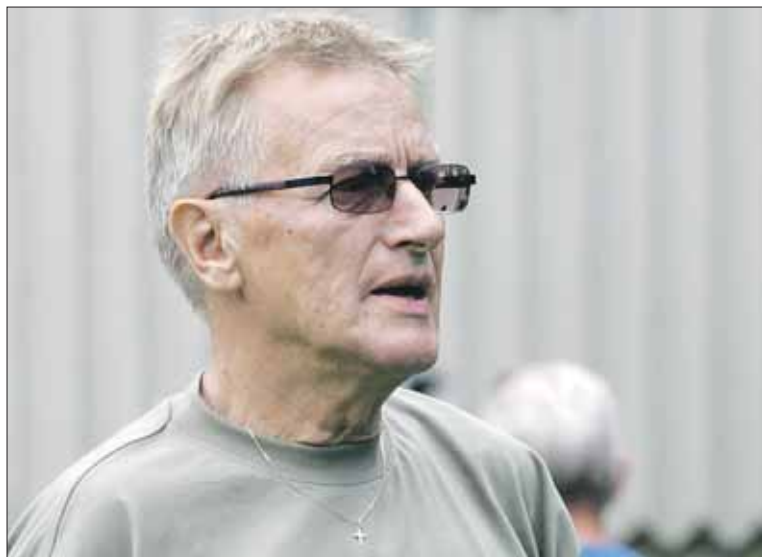
– Tavoitteena on lisätä asumisviihtyvyyttä. Kun tutustuu rennosti ilmapölyssä muihin asukkaisiin, yhteistoiminta oman talon asioissa on helpompaa. Se on kaikkien etu, VTS:n hallituksessakin asukkaita edustava Aaltonen sanoo.

Yli tuhannen asukkaan yhteistapahtumat lienevät melko harvinaisia Suomessa.

– Luin erään toisen vuokranantajan lehdestä, kun he kehuivat 300 ihmisen osallistuneen tapahtumaansa Linnanmäellä. Meillä osallistujia on nelinkertainen määrä, ja jos tapahtuma joskus järjestettäisiin Särkänniemessä, luku olisi vielä paljon isompi. Se kertoo aika paljon VTS:n asukkaiden aktiivisuudesta ja asukademokratiatoiminnan tasosta, Taisto Aaltonen toteaa.

Tampereen Vuokratulosäätiön toiminnanjohtaja **Ahto Aunela** vietti Viikinsaaressa ensimmäistä kesäloman jälkeistä työpäiväänsä yhdessä asukkaiden kanssa.

– Ei tämä hassusampi tapa ole töiden aloittamiseen. On hieno nähdä, miten asukkaat ovat taas saaneet aikaan upean tapahtuman.

Taisto Aaltosella on suhteita säiden haltijoihin.

Tunnelista ulos ja uudelle kierrokselle!

Rennosti viikinsaaressa.

Kapteeni katolla ja miehistö valmistautumassa laivan liikkeellelaskuun. Viikinsaarella riittää mielenkiintoista puuhaa kaikenikäisille.

VTS:n asukkaat nauttivat auringosta ja yhdessäolosta.

Ahto Aunela lausui tervetuliaissanat ja Mikko Alatalo laulatti asukkaita.

Askarteleminen vaatii keskittymistä.

Täältä tulee naamarityttö!

Pienillä valinnoilla voi saada aikaan suuria muutoksia

Ilmastonmuutos kuriin kotona

Jokaisen asukkaan on helppo torjua ilmastonmuutosta pienin konstein kuten kokkailemalla kasvisruokaa, käyttämällä energiansäästölamppuja ja kulkemalla pyörällä tai bussilla. Samalla voi säästää rahaa.

Vanhat kunnan villasukat ovat erinomainen ase taistelussa ilmastonmuutosta vastaan. Ne pitävät varpaat lämpimänä, vaikka kotona olisi asteen pari viileämpää. Rakennusten lämmitys aiheuttaa melkein 40 prosenttia Tampereen kasvihuonekaasupäästöistä, joten asunnon lämpötilalla on suuri merkitys ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Villasukien suosiminen on yksi vinkeistä, joka löytyy Ilmankos-kampanjan nettisivuilta (www.ilmankos.fi). Tampereen kaupungin aloittama ja nykyisin Ekokumppanit Oy:n toteuttama hanke kertoo helppoja konsteja, joilla jokainen voi osallistua ilmastonmuutostalkoisiin.

Ilmankos-kampanjan projektipäällikkö **Leena Karppi** kertoo, että asumisen päästöt muodostuvat sähkön ja veden kuluttamisesta sekä lämmityksestä.

– Ensisijainen keino on säästää sähköä aina kun voi. Tehokas konsti oman asumisensa hiilijalanjäljen pienentämiseen on vaihtaa sähkösojimus vihreään sähkөөn. Kannattaa tutustua esimerkiksi sivustoon www.vaihdavirtaa.net, jossa voi vertailla eri sähköntoimittajien hintoja uusiutuvalla energialla tuotetulle sähkөөlle, Karppi suosittelee.

– Tampereella olevat kerrostalot lämmitetään yleensä kaukolämmöllä, mikä on ilmaston kannalta hyvä asia. Yhteistuotannossa päästöjä syntyy vähemmän. Kuitenkin myös lämpöä kannattaa säästää ja laskea asunnon lämpötila terveelliseen 20-22 asteeseen.

Fiksu sammuttaa aina valot huoneista, joissa ei ole ketään, ja käyttää energiansäästölamppuja. Niistä löytää paljon tietoa osoitteesta www.lamputieto.fi.

Pienempi asunto on ympäristöystävällisempi

Televisio ja digiboksi kannattaa kytkeä katkaisimella varustettuun jatkojohtoon, josta kaikki laitteet saa yhdellä painalluksella pois päältä. Ison teräväpiirtotelevision ja digiboksin valmiustilat aiheuttavat vuodessa saman verran päästöjä kuin noin 400 kilometrin autolla ajelu.

Pienikokoinen laite aiheuttaa päästöjä yleensä suurta vähemmän, esimerkiksi kannettava tietokone keskimääräisellä käytöllä viisi kiloa ja pöytäkone sata kiloa vuodessa.

Leena Karppi muistuttaa, että asu-

Villasukat on hyvä konsti hillitä ilmastonmuutosta. Kodin lämpötilaa voi laskea, kun varpaat eivät palele.

Näin torjut kotona ilmastonmuutosta

1. Laske kotisi lämpötilaa yhdellä asteella ja säästät viisi prosenttia kotisi lämmityskuluissa. Älä lämmitä tyhjää kotia: lomamatkan ajaksi peruslämpö riittää.
2. Vaihda vihreään sähkөөn. Vertaa eri sähköyhtiöiden toimittaman sähkön alkuperää ja ominaispäästöjä. Uusiutuvan energian tilauksella voit vähentää vaivattomasti hiilidioksidipäästöjäsi.
3. Säästä sähköä erityisesti pakkasilla. Silloin sitä joudutaan tuottamaan lauhdevoimalla, jonka päästöt ovat kovat.
4. Hyödynnä auringon valo ja lämpö. Pidä verhot auki päivällä ja päästä auringonvalo lämmittämään huoneita. Yöksi laske verhot ja kaihtimet tuomaan lisäeristystä.
5. Kiinnitä huomiota sähkölaitteiden kulutukseen. Suosi A-energialuokituksen saaneita kodinkoneita, vaihda hehkulamppujen tilalle energiansäästölamput ja jätä turhat hilavitkuttimet ostamatta.
6. Sammuta laitteiden valmiustilat.
7. Sauno harkitusti ja isommalla porukalla. Sähkösojypöin on heti valmis -kias.
8. Säästä myös päästötöntä sähköä. Mitä vähemmän sitä kuluu, sitä suurempi osuus sähkөөnkulutuksesta sillä pystytään kattamaan.
9. Älä lutraa! Lämmin vesi muodostaa kotitalouksien energiankulutuksesta noin viidenneksen. Suosi nopeita suihkuja kylpemisen sijaan, käytä lyhyitä pesuohjelmia ja korjauta vuotavat vesikalusteet.

Lähde: Ilmankos-kampanja

misen päästöt ovat kiinni myös asunnon koosta: ilmaston kannalta on parempi asua vähän ahtaammin. Lisäksi pienemmät neliöt ehkäisevät turhan tavaran ostelua, mistä on hyötyä ilmastolle ja kukkarolle

– Myös asuinpaikkaa valittaessa kannattaa pitää ilmastoasiat mielessä. Löytyisikö uusi koti läheltä pal-

veluja, kuten kauppoja ja kouluja? Myös julkisen liikenteen reitit on hyvä selvittää ennen muuttopäätöstä, jotta autolla voisi liikkua mahdollisimman vähän. Uuden kodin valinta vaikuttaa omaan hiilijalanjälkeen pitkän aikaa, ehkä vuosikymmeniä eteenpäin, Karppi tietää.

Onkohan yhden ihmisen toimin-

nalla oikeasti merkitystä ilmastonmuutoksen hillitsemisessä?

– Yksilötasolla ihminen voi omilla valinnoillaan vaikuttaa paljon, Leena Karppi vakuuttaa.

– Suomalaisen hiilijalanjälki on noin 15 000 kiloa, kun Suomen aiheuttamat hiilidioksidipäästöt jaetaan per asukas. Kun siitä vähen-

netään esimerkiksi teollisuuden osuus, johon omilla valinnoillaan ei voi vaikuttaa, jää hiilijalanjälkeksi keskimäärin 10 000 kiloa vuodessa.

EU:n ja Suomen päästövähennysvelvoitteiden mukainen hiilijalanjälki on 5 500 kiloa vuodessa. Oman hiilijalanjälkensä voi laskea esimerkiksi Helsingin Sanomien hiililasurilla osoitteesta <http://www.hs.fi/viesti/hiilijalanjalkitesti>.

Lopputulosta voi pienentää monin tavoin. Kymmenen kilometrin työmatkan kulkeminen bussilla henkilöauton sijasta pienentää hiilijalanjälkeä 550 kiloa vuodessa.

Biojätteiden lajittelu yhtä henkilöä kohden tarkoittaa 72 kilon säästöjä ja yhden asteen tiputus kaukolämmitteisessä talossa vähentää päästöjä 60 kiloa. Kilon naudanlihaa viikossa broileriin vaihtava vähentää päästöjä liki tuhat kiloa vuodessa. Lisää käytännön esimerkkejä löytää **Katja Antilan** kirjasta *Pyssäyt ilmastonmuutos*. Suomalaisen arjen valintoja (Edita 2008).

– Tärkeää on, että yhä useampi tarttuu haasteeseen ja osallistuu hiilikuormansa vähentämiseen. Kannattaa yrittää vaikuttaa myös naapureiden ja ystävien valintoihin ja saada heidät mukaan päästövähennystalkoisiin. Ilmaston kannalta kaikki päästöjä vähentävät teot ovat kannattavia, Leena Karppi kannustaa.

Vaihda riisi perunaan ja liha kasvisruokaan

Ruokavalinnoilla voi myös selvästi vaikuttaa ilmastonmuutokseen. Lihan ja meijerituotteiden hiilijälki on iso, joten kannattaa kokkailla kasvisruokia ja vähentää eläinkunnan tuotteiden käyttöä.

Pienen ilmasto vaikutuksen valintoja ovat suomalaiset juurekset ja peruna, avomaalla kasvaneet kotimaiset kasvikset sekä metsän ja lähivesien antimet. Kaupan pakastealtaat ovat todellisia energiasyöppöjä, joten ilmastoystävällinen kuluttaja jättää pakasteet ostamatta.

Riisin viljely aiheuttaa niin suurta metaanipäästöä, että riisiannoksen vaihtaminen perunaan kerran viikossa pienentää syöjän hiilijälkeä yhtä paljon kuin jos hän jättäisi ajamatta 170 kilometrin automatkan.

Ruokaa laittaessa voi tehdä hyviä ekotekoja. Nopeat ruuanlaittotavat säästävät sähköä. Kokkaile isoerä ruokaa kerrallaan ja lämmitä annoksia mikrossa. Käytä kattiloissa kansia ja hyödynnä uunin jälkilämpö. Laattikoruuat voi laittaa uuniin saman tien, kun uuni alkaa lämmitä.

Kaikki kaupasta tuodut tavarat aiheuttavat päästöjä. Ennen ostopäätöstä kannattaakin miettiä tarkkaan tarvitseeko tuotteen tai voisiko sen saada käytettynä. Myös omat tarpeettomiksi käyneet tavarat ja vaatteet on viisasta kierrättää.

Kotivakuutus kannattaa ottaa turvaksi

Tiesithän, että vahingon satuessa kiinteistövakuutus ei korvaa kotisi irtaimistolle tulleita vahinkoja? Vuokranantajalla on velvollisuus vakuuttaa vain kiinteistönsä, asukkaat vastaavat oman omaisuutensa vakuuttamisesta.

Henkilökohtainen omaisuus kannattaakin aina turvata ottamalla kotivakuutus.

VTS-kotien ottama kiinteistövakuutus korvaa vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneen äkillisen ja ennalta arvaamattoman, ehtojen mukaisen vahingon. Kiinteistön täysarvovakuutuksella vakuutetaan kuitenkin vain rakennus ja siihen kiinteästi kuuluvat rakenteet ja kalusteet sekä kiinteistöä palveleva lvis-tekniikka.

Asukkaiden omaisuus ei kuulu kiinteistövakuutuksen piiriin, vaan se on vakuutettava erikseen kotivakuutuksella. Kun kiinteistössä sattuu vahinko – esimerkiksi putkivuoto, tulipalo tai ilkivaltaa – aiheutuu siitä usein menetyksiä myös asuk-

kaiden irtaimistolle. Jos irtaimistoa ei ole vakuutettu, jää vahinko yksinomaan asukkaan kärsittäväksi. Pahimmassa tapauksessa asukas voi olla täysin osaton vahinkoon, mutta joutuu silti yksin maksumieheksi oman omaisuutensa osalta.

Irtaimiston vaurioitumisen tai tuhoutumisen lisäksi asukkaalle voi aiheutua myös muita ylimääräisiä kustannuksia, esimerkiksi muuttoa muualla asumisen tai varastoinnin kustannuksia, tai taloudellisia menetyksiä. Niiden osalta ainoa turva on voimassa oleva kotivakuutus.

Vastuuvakuutus turvaksi vahinkoihin

Asukas saattaa myös joutua vastuuseen aiheuttamastaan vahingosta. Esimerkiksi pyykin- ja astianpesukoneessa on oltava koneen valmistajan hyväksymä ja viranomaismääräysten mukainen täyttö- ja poistoletku liitännöineen. Laitteet on myös liitettävä kiinteästi vesi- ja viemäriverkostoon. Pesukonetta on valvottava käytön aikana, ja hana on pidettävä suljettuna, kun kone ei ole käytössä.

Mikäli kiinteistölle aiheutuu vahinkoa laitteiden määräysten vastaisen tai huolimattoman käytön vuoksi, on asukas vahingossa korvausvelvollinen. Tällaisessa tilanteessa kotivakuutukseen liitetty vastuuvakuutus on moninkertaisesti enemmän kuin hintansa arvoisen.

Kotivakuutus ei maksa paljoa sen antamaan turvaan verrattuna. Perustason kotivakuutuksen vuosimaksu on noin 80-150 euroa vuodessa vakuutusyhtiöstä ja -ehdoista riippuen. Kuukautta kohden puhutaan siis noin kymmenen euron sijoituksesta omaan turvallisuuteen. Vahingon sattuessa irtaimiston uusimisen ja asumisen keskeytymisen aiheuttamat haitat nousevat hetkessä moninkertaisiksi vuotuisiin vakuutuskuuluihin nähden.

Kotivakuutus pitäisi nähdä osana asumisen peruskustannuksia. Pieni lisä kuukausimenoihin parantaa reilusti asumisen laatua ja turvallisuutta.

Niidenkin, joilla on jo voimassa oleva kotivakuutus, kannattaa selvittää ennakkoon vakuutuksen korvaavuus. Laajakaan kotivakuutus ei korvaa kaikkia vahinkoja.

Huolehdi omaisuudestasi

- Ulko-ovi kannattaa takalukita, kun asunto jää tyhjäksi. Tarpeen tullen kiinteistöhoitaja neuvoa, miten tämä tehdään
- Arvotavaraa ei kannata säilyttää varastotiloissa
- Lämmittämätön ullakko- tai pihavarasto ei sovellu kosteudelle aran tavaran säilytykseen
- Aseta astian- tai pyykinpesukoneen alle turva-allas
- Huolla lattiakaivot, pesualtaan ja pesulukot
- Kuivaa liika vesi lattialta saunomisen ja suihkun jälkeen
- Sijoita pesukone lattiakaivon tilaan
- Sulje vesihanat ja katkaise virrat koneista aina käytön jälkeen
- Käytä tiskikonetta ja pesukonetta vain kun olet kotona
- Turvaa irtain omaisuutesi ottamalla kotivakuutus

Koulutus uudistuu ja monipuolistuu

Asukaseksperteistä ympäristöohjaajia

VTS-kotien ensimmäiset energiaekspertit aloittivat syksyllä 1996. Siitä lähtien on eksperttejä koulutettu ja toimintaa on järjestetty tavoitteena lisääntyvä asumisviihtyvyys ja energian säästöt.

Vuonna 2002 nimike muutettiin asukasekspertiksi ja samalla tehtäviäkin muutettiin. Viime aikoina on

eksperttejä ollut paperilla noin 100. Heistä puolet ovat osallistuneet koulutuksiin ja tapaamisiin ainakin vuosittain.

Ydinjoukko eli noin 20-30 eksperttiä ovat olleet mukana useissa koulutuksissa. Tehdyn selvityksen mukaan toiminta ei ole kuitenkaan juuri taloissa tai asukkailla päin nä-

kynyt tai kuulunut.

Näistä syistä johtuen on nähty tarpeelliseksi uudistaa ja muuttaa toimintaa ja sisältöjä. Asukaseksperteistä tulee jatkossa ympäristöohjaajia.

Ympäristöohjaajan tehtävät tulevat liittymään energioihin, veteen ja ympäristöön. Näin ollen myös

ympäristöohjaajan koulutuksessa perehdytään vahvasti näihin teemoihin.

Energioihin liittyvän koulutuksen tulee järjestämään VTS Kiinteistöpalvelu ja muun koulutuksen hoitaa Säätiö.

Veikko Heinonen on poissa

Tampereen Vuokratalsäätiön pitkäaikainen talonmies **Veikko Heinonen** menehtyi elokuun ensimmäisenä päivänä sydäninfarktiin. Heinonen oli erittäin pidetty talonmies, joka tuli hyvin juttuun kaikkien, varsinkin pihan lasten kanssa.

Veikko Heinonen syntyi vuonna 1927 Hämeenkyrössä. Hän aloitti työuransa maatilalla renkinä, metsätyömiehenä ja kuorma-auton apumiehenä. Vuonna 1956 Heinonen muutti Tampereelle ja sai työpaikan Finlaysonilta, ensin rakennuspuolelta ja myöhemmin sähköpuolelta. Tehtaalta hän siirtyi talonmieheksi Pyynikintori 6:een. Uusi ammatti sopikin hyvin käsistään käteväälle miehelle.

VTS:n palvelukseen Veikko Heinonen tuli vuonna 1971. Ensimmäinen asunto ja työpaikka olivat Multisillan Kitiniitynkadulla. Sieltä Heinonen muutti Lamminpään Juurikadulle, jossa hänen vastuullaan oli kolme taloa ja kaikkiaan kymmenen rappua. Ison pihan lumityöt Heinonen teki käsivoimin, kunnes osti myöhemmin avukseen vanhan Ferguson-traktorin. Vaimo Raija Heinonen oli iltaisin päivätyönsä jälkeen miehensä apuna ja vastasi muun muassa pesutuvan vuokrauksesta.

Ahkera mies ei ollut jouten lomillakaan, vaan peruskorjasi maaseudulla sijaitsevan vaimonsa vanhan kotitalon, josta tuli pariskunnalle rakas kesäpaikka. Veikko Heinonen oli myös innokas penkkiurheilija, jonka suosikkijoukkue oli Koo-Vee. Hän kävi Tampereella pelatuissa jääkiekko-otteluissa aina, kun vain paikalle ennätti.

– Minä leikilläni arvelin Hakametsässä iltaisin kuulutettavan, et-

tä onko talonmies Heinonen paikalla, voidaanko peli aloittaa, **Raija Heinonen** muistelee.

Veikko Heinonen työskenteli Juurikadulla aina eläkepäiviinsä eli vuoteen 1990 asti. Koti oli eläkkeelläkin VTS:n taloissa, ensin Ikurissa ja viimeiset vuodet Tesomalla. Sosiaalinen mies sai aina uudestakin pihapiiristä tuttavita.

– Täällä Tesomalla Veikko katsoi ikkunasta istuuko naapurin Antti keinussa. Jos istui, niin Veikkokin lähti pihalle juttelemaan, Raija Heinonen sanoo.

VTS-kotien henkilökunta ja asukkaat muistavat Veikko Heinosta lämmöllä ja ottavat osaa omaisten suruun.

Veikko Heinonen
1927-2009

Rakennuttamispalvelut

Helena Ahlström
projektipäällikkö
puh. 0201 277 304
helena.ahlstrom@vts.fi

Jaakko Lehtinen
rakennuttajainsinööri
puh. 040 523 1434
jaakko.lehtinen@vts.fi

Lännen kiinteistöpalvelu Oy:ssä 1.10.2009 alkaen Korjauspalvelut

Pertti Kailanto
työpäällikkö
p. 040 505 9023
pertti.kailanto@vts.fi

Aki Ojala
työnjohto
p. 040 821 2262
aki.ojala@vts.fi

Kaisa Koskelin
viheraluevastaava
p. 040 358 0532
kaisa.koskelin@vts.fi

Aluekorjausmiehet

John Forsbacka
Keskusta-Multisilta
Pekka Hellen
Linnainmaa
Seppo Warteava
Länsi-Tampere
Matti Virtanen
Hervanta

Roskiin lentää valtavasti ruokaa, mutta pahaan tapaan on helppo puuttua parilla konstilla

Järkeä kodin jätehuoltoon

Jätteiden lajittelu alkaa olla hyvin hallussa. Lajittelu ei kuitenkaan ole ainoa konsti, jolla voi vaikuttaa jätehuollon sujumiseen. Tärkeintä on jätemäärän vähentäminen.

Suomalainen heittää keskimäärin 60 kiloa ruokaa roskiin vuodessa. Hurja haaskaus on kuitenkin helppoa saada aisoihin pienellä suunnittelulla.

Istahda hetkeksi keittokirjojen tai netin äärelle miettimään muutaman seuraavan päivän tai viikon ruokalista. Tee tarvittavista ruoka-aineista ostoslista ja osta kaupasta vain listalla olevia tuotteita. Älä osta varsinkaan helposti pilaantuvia elintarvikkeita, jos et varmasti käytä niitä lähiaikoina. Suosi irtomyyntiä, niin saat juuri tarvittavan määrän hedelmiä tai muita elintarvikkeita.

Ota lautaselle vain sen verran ruokaa kuin jaksat syödä ja opeta sama tapa myös lapsille. Pakasta syömistä jäänyt ruoka valmiina annoksina tai käytä se toisen aterian raaka-aineena. Esimerkiksi ylimääräisestä pastasta syntyy seuraavana päivänä salaatti, perunoista pyttipannu. Tähderuuan voi myös kuorruttaa seuraavana päivänä tai tarjoilla uusien lisukkeiden kera.

Ruuan heittäminen roskiin on silkkaa rahan tuhlausta, mutta on sillä muitakin varjopuolia. Kaatopaikan penkkaan joutuessaan ruoka- ja muu biojäte mätännee synnyttäen metaanikaasua, joka on voimakas kasvihuonekaasu. Siksi biojäte on erityisen tärkeää lajitella erikseen.

Biojäte pitää pakata maatuvaan pakkaukseen, joka ehkäisee hajuhaittoja ja astian likaantumista. Pakkaamiseen voi käyttää esimerkiksi sanomalehteä, sokeri- ja jauhopusseja, muropaketteja tai varta vasten biojätteen pakkaamiseen tarkoitettuja pusseja.

Biojäte kerätään ja käsitellään erikseen, jotta siitä syntyvä kasvihuonekaasu ei pääse karkaamaan kaatopaikalta tuuliin.

tuja pusseja. Pussin pohjalle voi silputa esimerkiksi kanamunakennoja tai käsipaperia imemään kosteutta.

Biojätettä ovat ruuantähteet ja pilaantuneet ruuat, perkuujätteet, kuoret, kahvin- ja teen porot suodatinpusseineen, talouspaperi, lautasliinat, leivinpaperi, pumpuli, keittiörätti, luut, hammas- ja jäätelötikut, luonnonkortti, lemmikkieläinten roskat, huone- ja parvekekasvit multineen, saunavihta, kaislamatto, puutarhajätteet ja jähmettynyt paistorasva pakattuna.

Perusta edullinen lajittelukeskus

Mitä paremmin jätteet on lajiteltu, sitä paremmin niitä voidaan käyttää

uudestaan. Lisäksi lajitellut jätteet menevät pienempään tilaan ja astiat täyttyvät hitaammin.

Biojätteen lajittelu on vaivatonta, kun keittiön jätökaappi on suunniteltu ja sisustettu lajittelua varten. Jätökaappin biojäteastiaksi kannattaa valita suhteellisen pieni ja muodoltaan ja kooltaan sellainen astia, että se mahtuu puhdistusta varten pesualtaaseen ja tarvittaessa astianpesukoneeseen.

Ulosvedettävät vaunut ovat käytännöllisiä. Jäteastiaan ei yleensä tarvita kantta, sillä se usein vain hankaloittaa astian täyttämistä.

Vanhaa jätökaappia voi täydentää esimerkiksi kiinnittämällä biojättesangon oven sisäpuolelle. Myös iloisin värinen muovikulho tiskipöydän nurkassa palvelee pienen ta-

louden biolajittelussa.

Muillakin lajiteltaville jätteille, kuten lasille, paperille, metallille ja ongelmajätteille, kannattaa varata koitoa sopivat keräyspaikat vaikkapa eteisen kaapista. Lajitteluun voi käyttää vanhoja laatikoita, ämpäreitä, kasseja ja pusseja. Paristot voi kerätä esimerkiksi pakasterasiaan. Muista, että ongelmajätteitä ei pidä varastoida vuosikausia ja ne on säilytettävä lasten ulottumattomissa.

Myöskään keräyspaperia ei ole järkevää säilyttää pitkiä aikoja kotona komeron nurkassa, sillä värin irrottaminen yli kolme kuukautta vanhasta paperista vaikeutuu. Keräyskartonki litistetään ja pakkaukset laitetaan sisäkkäin. Mehut ja maitotölkit tulee muistaa huuhdella ja valuttaa ennen litistämistä. Jugurt-

titölkkiin kannattaa lorauttaa mehua tai maitoa, ravistaa ja nauttia jugurttijuomasta. Samalla tölkki puhdistuu loppuistakin jugurteista ja on valmis kartonkikeräykseen.

Metallitölkit ja lasipurkit huuhdellaan ja lajitellaan suoraan kassiin tai laatikkoon, jonka voi ottaa ulos lähtiessään mukaan. Säilyketölkit kannattaa laittaa sisäkkäin tai avata molemmista päistä ja litistää. Etikettejä ei tarvitse irrottaa säilyke- eikä lasipurkeista, mutta korkit, kannet ja metalliosat eivät kuulu lasinkeräykseen.

Osta vähemmän ja vähennät jätemäärää

Pirkanmaalla tuotetaan kotitalousjätettä Marttojen ja Pirkanmaan Jätehuollon tekemän tutkimuksen mukaan keskimäärin 212 kiloa asukasta kohti vuodessa.

Kodeissa tapahtuva lajittelu onkin toimivan jätehuollon perusta ja vähentää kaatopaikalle päätyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Biojätteen ja ongelmajätteen lajittelu on erityisen tärkeää.

Kierrätys ei kuitenkaan ole jätteen määrän vähentämistä vaan jo syntyneen jätteen hyötykäyttöä. Kuluttajan kannalta jätteen vähentäminen tarkoittaa materiaalsen kulutuksen vähentämistä. Tuotantoketjun jätevuoriin kuluttaja voi vaikuttaa välttämällä turhia hankintoja ja suuntaamalla kulutustaan palveluihin.

Järkevä jätehuolto alkaakin kulutusvalinnoista. Esimerkiksi lehdet voi tilata kimppaan naapurin kanssa ja harvemmin tarvittavat laitteet ostaa yhteiskäyttöön vaikka koko rapun asukkaiden kesken. Kirjallinen sopimus yhteisen koneen käytöstä ja huollosta on hyvä tehdä jo etukäteen.

Lähde: Pirkanmaan Jätehuolto Oy

Jätehuollon pelisäännöt

- Lajittele jätteet oikeisiin, niille varattuihin astioihin. Huolimattomalla tai välinpitämättömällä toiminnalla voi pilata muiden lajittelun.
- Tiivistä, litistä ja laita sisäkkäin kartonki- ja pahvipakkaukset sekä säilyketölkit. Näin jäteastiaan mahtuu huomattavasti enemmän.
- Älä käytä aina lähintä astiaa vaan täytä kaikkia astioita tasaisesti.
- Älä täytä jäteastioita kerralla niin täyteen, että muiden asukkaiden jätteet eivät mahdu niihin.
- Huomioi jäteastioiden painorajat.
- Kiinteistön jätetilaa tai -astiaan ei saa jättää ongelmajätteitä (mm. maalit, liimat, akut, loiste-putket, paristot, painekyllästetty puu), sähkö- ja elektroniikkalaitteita (mm. kylmälaitteet, televisiot, tietokoneet, liedet, pesukoneet), autonrenkaita, suuria, kaatopaikalle tai kierrätykseen kuuluvia esineitä kuten huonekaluja ja kylpyammeita.
- Lisäjättekuljetuksen voi tilata Pirkanmaan Jätehuollosta puhelin 03-2405111
- Pidä jätetie omalta osaltasi siistinä.

Koirankakat oikeaan jäteastiaan

Lemmikkieläinten roskat, esimerkiksi hamsterin kuivike, kissanhiekka, koiran karvat, jätökset ja puruluut ovat kaikki biojätettä.

Koirankakkapussin oikea osoite riippuu siitä, minkälaiseen pussiin jätökset on kerätty.

– Biohajoavan pussin, esimerkiksi paperisen tai Hauska-koirankakkapussin, voi laittaa biojätteeseen. Muovipussiin pakatut jätökset kuuluvat kuivajätteesseen, Pirkanmaan Jätehuollon viestintäpäällikkö Sinikka-

Jalo opastaa.

Ympäristöystävällisintä on kerätä jätökset puustoista ja katujen varsilta maatuvaan pussiin ja viedä se biojäteastiaan.

Nuukuusvuonna on jouduttu tinkimään rikkaruohojen kitkemisestä

Asukkaat auttavat puutarhureita

VTS:n viheraluevastaava **Kaisa Koskelin** pitää työkaareidensa kanssa huolen siitä, että VTS-kotien pihat kukoistavat kesällä ja havut vihertävät talvella. Säästösyistä istutuksia ei ole tänä vuonna voitu kitkeä kuin kerran, mutta siitä huolimatta osa pihosta on upeassa kunnossa. Siitä kiitos kuuluu asukkaille.

Kaisa Koskelin saapuu katsomaan työnsä tuloksia Multisillan Vuoreksenkadulle, jonka piha on yksi VTS:n tämänvuotisista kehityskohteista. Kerrostalon rinnepihalla oli aikaisemmin vain muutama kasvi ja se palveli lähinnä lasten pulkkamäkenä. Alkukesästä rinteeseen suunniteltiin ja toteutettiin kaunis istutuskokonaisuus, jonka seasta rehoittaa nyt syksyn tullen melkoinen määrä luonnonkasveja.

– Tämä meidän työemme on pääasiassa pihojen ylläpitoa, raakaa rikkaruohojen kitkemistä. Siihen valuu aikaa ja rahaa, Kaisa Koskelin sanoo rikkakasveja rivakasti pois nyppiessään.

Säästötoimenpiteet ovat aiheuttaneet sen, ettei istutuksia ole ehditty tänä kesänä kitkeä kuin kerran. Puutarhurit ovatkin mielissään aina, kun saavat puutarhanhoidosta innostuneilta viherpeukaloilta apua istutusten kunnossapitoon.

– Meillä on olemassa jopa sellaisia taloja, joissa asukkaat hoitavat kaikki ylläpitotyöt itse. Ne talot ovat varsinaisia helmiä, pihat pidetään niin upeassa kunnossa, Kaisa Koskelin kehuu.

Hän kiittelee asukkaita siitakin, etteivät he ole valitelleet kukkapenkkiin kasvaneista rikkaruohoista.

– Nuukuusvuosi on tainnut purra ihmisiin. He ovat pikemminkin olleet iloisesti yllättyneitä aina puutarhurin nähdessään.

Ruusut muuttivat Teiskosta Hervantaan

Joka vuosi VTS:n pihosta valitaan kehityskohteita, joissa tehdään normaalien ylläpitotöiden lisäksi isompiakin muutoksia.

– Kehityskohteisiin olemme istuttaneet reippaasti kasveja. Tiiminvetäjät käyvät paikan päällä tekemässä istutussuunnitelman, sillä he tietävät mitkä kasvit menestyvät milläkin paikalla. Myös asukkaiden toiveet huomioidaan eli olemme haastatelleet etukäteen kehityskohteiden asukastoimikuntia tai niiden puheenjohtajia, Koskelin kertoo.

Välillä puutarhurit joutuvat topputtelemaan asukkailta virtaavia ideoita. Aina ne eivät ole käytännöllisiä tai eivät mahdu budjettiin.

– Joku saattaa tahtoa tietyn hie-

Kaisa Koskelin poistaa nopeasti suurimpia rikkakasveja Vuoreksenkadun rinnepihasta.

Kämmenniemen Huikulankadulla koko yhteispiha sai tänä vuonna uuden ilmeen.

Vasemmalla on piha ruusupuskineen ennen, oikealla sama piha puutarhurien vierailun jälkeen.

Kurssilta ideoita pihaan ja parvekkeelle

Viheraluevastaava Kaisa Koskelin järjestää tänä syksynä VTS:n asukkaille pihanhoitokurssin. Siellä on hyvä tilaisuus suunnitella oma asutopiha helppohoitaiseksi ja toimivaksi.

Luvassa on ideoita myös parvekeistutuksia ja talon pihaa varten.

– Käymme kurssilla yhdessä läpi esimerkiksi pihasuunnitelman tekemistä, Kaisa Koskelin sanoo ja kertoo muutamia esimerkkejä:

– Istutuskasvit kannattaa yhdistää yhdelle isolle istutusalueelle. Usein näkee pihoja, joissa jokainen pensas on ripoteltu erikseen pitkin pihaa ja sitten tuskailaan nurmikonleikkua kanssa. Kannattaa muistaa

myös talvivihreät kasvit. Itse ajattelen havukasvin keihikkona, jonka ympärille istutetaan muita, eri aikaan kukkivia kasveja.

Kurssin teemoja ovat pihan helppohoitaisuus, kasvit ja materiaalit sekä suunnitelman tekeminen.

Asutopihaan suunnittelukurssi järjestetään tiistaisin 27.10., 3.11. ja 17.11. kello 17–20 VTS-kotien kokoushuoneessa osoitteessa Puutarhakatu 8, 2. kerros.

Mukaan mahtuu enintään 15 osallistujaa ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautumiset sähköpostilla osoitteeseen kaisa.koskelin@vts.fi tai 1.10. jälkeen kaisa.koskelin@lkipalvelu.com

non pionin, joka kukkii vain viikon vuodessa. Se raha kannattaa kuitenkin mieluummin sijoittaa värikkäseen pensaseen, josta on silmäniloa monta kuukautta.

Yksi tämän vuoden kehityskohteista on Kämmenniemessä, jossa koko yhteispiha sai uuden ilmeen.

– Sinne istutimme talvivihreää ja muita uusia kasveja. Asukkaat ovat hoitaneet pihan hienosti täysin itse aina katteiden laitoja myöten. Siirsimme Teiskoon istutettujen uusien kasvien alta ruusupensaita Hervantaan. Sieltä kun oli aikoinaan poistettu ruusuja, joita asukkaat kaipaivat takaisin, Kaisa Koskelin kertoo esimerkin onnistuneesta kasvien kierrätyksestä.

Teiskossa asuu ahkeraa talkooväkeä

Asukkaat voivat ehdottaa minkälaisia kasveja toivovat talon yhteiselle pihalle. Talkooporukka voi saada materiaalit istutuksiin, jos vain puutarhapuolen budjetista löytyy rahaa.

– Teiskossa Tapoonlahdenkadulla asukkaat esimerkiksi kaivoivat asutopihojen väliin pitkän rivin istutuskuppija pensasaitaa varten. Siellä oli monta ihmistä hommissa, vaikka taivaalta satoi räntää, Kaisa Koskelin kiittelee asukkaiden aktiivisuutta.

Pensasaidoille oli tarvetta, sillä tontille oli rakennettu kaksi rivitaloa takapihat vastakkain. Aita tuo yksityisyyttä asukaspihoille. Asukkaat tekivät ison työn, sillä pensasaitoja istutettiin kaikkiaan neljälle pihalle ja lisäksi yksi talo sai tienreunaan suoja-aidan isotuomipiha-jasta ja loistoajasmikkeesta.

Puutarhuri muistuttaa, ettei asukkailta suinkaan edellytetä kokopäiväistä puutarhassa möyrimistä. Asukaspihoilla riittää, että nurmikko on siistiksi leikattu ja haravoitu. Silloin Koskelinia harmittaa naapureiden puolesta, kun hän näkee viiden kauniisti hoidetun pihan jatkeena yhden villinä rehottavan nurmikon. Oman pihansa hoidon laiminlyövä kun pilaa muidenkin maiseman.

Kotipuutarhurit huilaavat talvella, mutta viheraluevastaavalta eivät työt loppu lumen tulon. Koskelin vie suunnittelukohteita eteenpäin, valmistele budjettia ja pohtii, mitä ensi vuoden määrärahalta tehdään. Talvi on myös hyvää aikaa leikkivälitien huoltamiselle ja tietojen päivittämiselle. Talojen pihoille puutarhuri palaa jos silloin, kun hanki on vielä maassa.

– Puiden leikkaaminen aloitetaan helmikuussa. Eipä siihen enää kovin pitkää aikaa ole, Kaisa Koskelin huomaa.

Puutarhureiden työnantajan eli VTS Kiinteistöpalvelun nimi muuttuu lokakuun alussa Lännen Kiinteistöpalveluksi, mutta sillä ei ole vaikutusta puutarhureiden työhön.

Markku Helin kiertää iltaisin varmistamassa, että VTS:n taloilla on kaikki hyvin

Vartija tuo turvan tuntuja

Kesästä alkaen taloissa ja pihossa on kiertänyt VTS:n omavartija **Markku Helin**. Hän pitää huolen siitä, että asukkailla on turvallinen olo.

ISS Securityn vartija Markku Helin ajaa Tesomalle Virontrömänkadun pihaan ja lähtee jo tutuksi tulleelle kierrokselle. Hän katsoo, että kaikki on niin kuin pitääkin parkkipaikalla, pihassa, kellarissa ja rapussa. Helin tarkistaa, että ulko-ovet ovat lukossa ja paikat muutenkin kunnossa.

– Kiinnitän huomiota esimerkiksi pihan valaistukseen. Iltaisin liikkua huomaa helposti, jos joku valaisimista on rikki, Helin kertoo.

Hänen tehtäviinsä kuuluu myös puuttua mahdollisiin asumishäiriöihin ja ilkivaltaan.

– Normaalisti vartijan tärkein tehtävä on nähdä asioita. Tässä työssäni on yhtä tärkeää se, että minä näyn. Ihmiset tietävät vartijan nähdessään, että talossa on turvallista. Se onkin tärkein tavoitteemme, saada asukkaille turvallinen olo, Markku Helin korostaa.

Hän viihtyy hyvin VTS-talojen omavartijana.

– Tämä on mukavaa hommaa. Yleensä vartija kulkee yössä yksinään, mutta minä tapaan iltaisin talojen asukkaita. Kohtaamiset heidän kanssaan ovat olleet vain positiivisia. Ihmisten mielestä tuntuu olevan hyvä asia, että vartija käy paikalla.

– Minua saa nykäistä hihasta, jos on mielessä jokin asia, johon vartijan toivotaan kiinnittävän huomiota. Tervetuloa muutenkin juttelemaan mistä tahansa aiheesta. Ja jos ei muuta asiaa ole, niin sitten ainakin tervehditään. Haluan, ettei kenellekään ei tule sellaista kuvaa, että olisin täällä käyttämässä, Markku Helin sanoo.

Jos sellaisia mielikuvia etukäteen olikin, niin ystävällinen ja kohtelias vartija on osoittanut ennakkoluulot vääriksi. Vartijapalvelu on otettu hyvin vastaan, vaikka jossakin talossa oltiinkin etukäteen tiukasti sitä mieltä, etteivät he mitään vartijaa tarvitse.

– Mutta sielläkin on loppujen lopuksi oltu oikein tyytyväisiä, että käyn paikalla.

Omavartija käy iltaisin, piirivartija valvoo öisin

Asukasisännöitsijä **Petri Salokanto** kertoo, että omavartijatoiminnan piirissä ovat kaikki VTS:n kiinteistöt.

– Omavartijapalvelu otettiin käyttöön ensisijaisesti asukkaidemme turvallisuudentunteen ja asumisviihtyvyyden parantamiseksi ja varmistamiseksi, hän kertoo.

– Akuutteihin häiriö- ym. ongelmiin käytämme edelleen varsinkin yöaikaan piirivartijaa. Olemme sopineet ISS:n kanssa kymmenen kiinteistön piirivartioinnista ja kiinteistöjä vaihdetaan aina tarpeen mukaan. Omavartijan työ keskittyy

Markku Helin viihtyy hyvin VTS-kotien omavartijana. Hän juttelee mielellään asukkaiden kanssa. – Vaikka ei muuta asiaa olisi, niin ainakin voi tervehtiä ja vaihtaa kuulumiset.

enemmänkin ennaltaehkäisyyn, vaikka toki hän puuttuu myös akuutteihin häiriö- ja ilkivaltatapauksiin.

Vartijalla ei ole oikeutta mennä ihmisten asuntoihin. Hän kuitenkin raportoii asumishäiriöt eteenpäin ja kutsuu tarvittaessa poliisin paikalle. Siihen on onneksi vain harvoin tarvetta.

Omavartija muistuttaa hiukan vanhan ajan talonmiestä, joka piti huolen siitä, että paikat eivät olleet

rempallaan ja että asukkaat käyttäytyivät fiksusti.

– Pihassa tai rapussa pyrin neuvon ja kehoituksen ohjaamaan ihmisiä oikeisiin toimintatapoihin. Aika näitisti lapset ja nuoretkin kuuntelevat, jos vartija heitä neuvoo, Markku Helin on työssään huomannut.

– Esimerkiksi keinun viereen maahan roskan pudottaneilta nuorilta kysyin, että olisikohan roskan

paikka sittenkin parin metrin päässä roskakorissa. Ja kovin myöhään illalla pihassa metelöiviä lapsia olen pyytänyt olemaan vähän hiljempaa.

Aikuisiakin vartijan täytyy joskus vähän paimentaa.

– Hiljattain oli yksi väsynyt matkalainen nukahtanut rappukäytävään, josta minä hänet opastin kotiinsa. Ja jos löydän jonkun varastosta, niin pyydän häntä näyttämään, että hänellä on talon asuntoon sopiva avain.

Vartijan työ on vapaata ja liikkuvaa

Markku Helinillä on pitkä, 22 vuoden työkokemus turvallisuusosalta. VTS:n omavartijana hänen työaikansa painottuu iltaan.

– Vartiointialalla plussaa on tietty vapaus työn suunnittelussa ja se, että saa olla liikkeellä eikä tarvitse istua koko päivää paikallaan. Tietysti tähän työhön liittyy omat riskinsä ja vuorotyön tekeminen voi tuntua raskaalta, Markku Helin miettii ammattinsa hyviä ja huonoja puolia.

Hänen mielestään vartijaksi sopii parhaiten henkilö, jolla on hyvä terveys, päässä tervettä maalaisjärkeä sekä rivakka, mutta huolellinen ote työhön.

Sosiaalisiin taitoihin tarvitaan, jotta erilaisten ihmisten kanssa pärjää puhumalla vaikeissakin tilanteissa.

Sienet tutuksi Moreeniassa

Metsissä on nyt hyvä sienisato, jota kannattaa hyödyntää ruuanlaitossa. Sienten tunnistamiseen saa apua Ympäristötietokeskus Moreeniasta, jossa järjestetään maanantaina 28. syyskuuta kello 15–18 sienipäivä.

Paikalla on Tampereen sieniseururan asiantuntijoita tunnistamassa sieniä ja kertomassa mitkä ovat syötäviä ja mitkä eivät.

Ympäristötietokeskus Moreenia sijaitsee keskellä Tammerkoskea, vesivoimarakennuksen kolmannessa kerroksessa. Sisäänkäynti on kevyen liikenteen Patosillalta.

Kantarelli on herkullinen sieni.

Kokkikerhossa oppii tekemään hyvää ruokaa

Lasten kokkikerhon toiminta jatkuu lokakuussa Peltolammilla VTS:n kerhotiloissa.

Luvassa on hauskaa kokkailua 6–12-vuotiaille lapsille.

Maanantaisin kello 17–18.30 kokoontuva kokkikerho on tuttu jo viime keväältä. Ohjaajina jatkavat alan opiskelijat **Heidi Humalamäki** ja **Marika Niskanen**.

– Kokkikerho on suunnattu 6–12-vuotiaille lapsille eli siis lähtökohteisesti ala-asteikäisille. Ohjaajamme ovat kuitenkin olleet kaikenikäisten lasten kanssa tekemisissä, joten vanhempikin lapsi voi halutessaan tulla mukaan. Kovin nuoria emme voi kerhoon ottaa, jotta pystyisimme pitämään kerhoa mahdollisimman monelle kerrallaan. 5–6 vuotta on alaikäraja, Pirkanmaan Lastenliiton toiminnanjohtaja **Loviisa Laukkonen** kertoo.

Lapset opettelevat peruseruokien tekemistä turvallisesti ja hauskaa pitäen. Osaamattomuuttaan ei tarvitse arastella, sillä koko ryhmä tekee ruuan yhdessä ohjaajien opastuksella.

Ohjaaja Heidi Humalamäki opettaa kokkikoululaisia tekemään kauralastuja.

– Mukaan voi tulla, vaikka ei olisi koskaan tehnyt ruokaa. Oletuksena onkin, etteivät kerhoon osallistuneet ole kauheasti kokkailleet aiemmin. Kokkikerhossa on mukavaa kaikilla, kiitos osaavien ohjaajien, Loviisa Laukkonen lupaa.

Syksyn kerhoon ovat tervetulleita myös jo keväällä mukana olleet lapset, sillä heillekin on luvassa uusia makuelämyksiä. Ruoka-aine-

allergia ei ole este osallistumiselle.

– Allergiat otetaan aina huomioon jokaisen lapsen kohdalla.

Lapset tekevät pitsaa ja kakkua

Ohjaaja tuo joka maanantai lapsille reseptin, jonka saa omaksi. Ilta aloitetaan reseptin tutustumisella ja

ruuan valmistelulla.

– Kokkikerhossa opetellaan tekemään muun muassa pitsaa, keittoja ja patoja eli ihan peruseruokia. Yleensä kerhossa valmistetaan sekä pääruokaa että jälkiruokaa, esimerkiksi kiisseleitä ja kakkua, Loviisa Laukkonen kertoo.

Lapsilta onkin tullut hyvää palautetta kokkikerhosta, jossa tehdään vain hyvää ruokaa. Herkut syödään illan päätteeksi yhdessä ja jos jokin jää jäljelle, niin maistiaisaa saa viedä kotiin.

Peltolammin kokkikerho kokoontuu osoitteessa Ruokomäenkatu 11. Kerho alkaa 19. lokakuuta ja jatkuu joka maanantai kello 17–18.30 yhteensä kahdeksan kertaa, aina 7. joulukuuta saakka.

Kerhon hinta on 48 euroa osallistujalta.

Mukaan kannattaa ilmoittautua pian, viimeistään kuitenkin sunnuntaina 18. lokakuuta.

Ilmoittautumisia ottaa vastaan ja lisätietoja kokkikerhosta antaa Loviisa Laukkonen, p. 040-830 7086. Ilmoittautumiset voi lähettää myös sähköpostilla osoitteeseen loviisa.laukkonen@lastenliitto.fi

Tekstiilien kanssa saa käyttää mielikuvitusta. Pussilakana esimerkiksi käy vaihtelun vuoksi muuallekin kuin sänkyyn, vaikkapa verhoksi tai sohvän istuinosan päälle. Hyvän näköisiä kankaita voi myös pingottaa isoiksi sisustustauluiksi. Kuva: Finlayson Oy.

Loihdi helposti ja halvalla kivaa tunnelmaa ja uutta ilmettä syyskotiin

Mielikuvitusta sisustamiseen

Syksyn pimetessä koti voi kaivata pientä piristystä. Muutokseen ei tarvita isoja budjetteja, kunhan mielikuvitusta ja kokeilunhalua riittää.

Kotiin tekee mieli lisätä ripaus väriä loistavan ruskan kunniaksi tai viimeistään loska-ajan harmautta karkottamaan. Jos tuntuu siltä, että seinät kaipaavat väriä tai kuvioita, niin tässä on hyvä konsti. Pingota kivan näköistä kangasta tai tapettia taustalevyn, vanhan taulun tai taulunkehysten ympäri ja kiinnitä taustapuolelta nitojalla tai pienillä nauhoilla.

Kankaan voi pingottaa myös styroksilevyn ympäri ja kiinnittää nauhoilla. Tällä konstilla saa edullisesti isojakin sisustustauluja väriä ja tunnelmaa tuomaan. Vaalean kankaan voi maalata itsekin.

Huonekalujen järjestyksen vaihtaminen on tehokas tapa saada asunnolle uusi ilme. Jos samalla vielä vaihtaa verhot ja muut tekstiilit, niin asunto on melkein kuin uusi.

Sohvan päälle voi levittää uuden värisen kankaan tai päiväpeitteen. Pelkän istuinosan päälle käy pussilakanakin. Muutenkin kannattaa käyttää mielikuvitusta ja vaihdella rohkeasti tekstiilien käyttötarkoitusta. Hauskat pussilakanat voi ripustaa vaihtelun vuoksi välillä verhoiksi ja kivan maton nostaa ryijyksi seinälle.

Huonekalujen uudelleenjärjestelyn jälkeen huone saattaa tuntua tavallista avarammalta. Kevyt ja siirrettävä tilanjakaja on hyvä ratkaisu, jos haluat rauhoittaa olohuoneesta

pienen sopen vaikkapa tietokoneella työskentelyä varten.

Tarjolla on monenlaisia sermejä, kehikoita ja muita vaihtoehtoja, mutta nikkarointitaitoinen rakentaa kevyen ja maassa seisovan irtoseinän helposti itsekin. Sen voi päällystää näyttävällä kankaalla tai ylellisellä tapetilla, jota ei ehkä raaskisi ostaa koko seinää varten. Tapetti- ja kangasliikkeistä voi tehdä edullisia löytöjä mallistojen loppueristä. Pienen tilanjakajan voi myös maalata lempiväriällään. Sävy voi olla hyvinkin raikas ja rohkea, kun kyseessä on kuitenkin vain pieni seinä.

Kevyen tilanjakajan saa katosta ripustetusta kankaasta, vaikkapa paneeliverhoista. Ne käyvät myös näköesteeksi eteisen vaatenaulakon eteen.

Avonainen, lokerikkomallinen hyllykkö on myös kelpo tilanjakaja. Hyllyille voi laittaa kirjojen ja koriste-esineiden lisäksi vaikkapa erilaisia viherkasveja ja rottinkikoreja. Osa lokeroista saa jäädä tyhjäksi, jotta valoa riittää hyllyn molemmilla puolilla. Hyllykön voi hyvällä onnella löytää kierrätyskeskuksista ja sen voi ennen käyttöön ottoa maalata omaa silmää miellyttävällä maaliväriä.

Valoa syksyn hämäryteen

Pöytä- ja jalkalamput tuovat uutta tunnelmaa huoneeseen, joka on aiemmin valaistu vain kattolampulla. Hyväkuntoista vanhaa pöytälampua ei kannata heittää pois vain varjostimen värin tai vääränlaisen kuo-

sin vuoksi. Varjostimia myydään erikseen ja pienellä rahalla lampusta tulee kuin uusi.

Himentimellä toimiva jalkalamppu on todellinen tunnelmanluoja, kuten myös kynttilät, joita on kiva sytyttellä muulloinkin kuin jouluna. Monen väriset ja kokoiset kynttilät tuovat mukavan lämmintä ja rauhallista tunnelmaa syysiltoihin. Niitä voi laittaa myös parvekkeelle lyhyissä tai vaikkapa värikkäissä juomalaseissa. Tyhjat pilttipurkitkin käyvät tuikkukynttilän suojaksi. Muista aina laittaa kynttilän alle palamaton alusta, oli kynttilä sitten ulkona tai sisällä.

Jouluvaijakin voi käyttää tuomaan lisävaloa syysämäärään asuntoon. Kuuseen tai ikkunalle tarkoitettujen valoketjujen luovat kaunista valoa, kun ne kieputtaa rullalle ja laittaa värittömään tai värilliseen lasimaljaan tai -maljakkoon. Iso pullokin käy tarkoitukseen hyvin.

Maljakoille on syksyllä muutenkin käyttöä. Leikkokukkien sijaan voit sommitella asetelman heinistä ja oksista, joissa on ruskan upeasti värjäämiä lehtiä. Värikkäät vaahteranlehdet käyvät ihan sellaisenaankin ilman oksia somisteeksi vaikkapa illallispöytään. Ripottele lehtiä pöydän keskelle pitkäksi jonoksi tai asettele niitä yksiväriselle tarjottimelle tai vaikkapa puiselle alustalle.

Viherkasvit luovat kotoisaa tunnelmaa. Isot kasvit ovat kovissa hinnoissa, mutta pieniä myydään useamman kappaleen tarjouserissä. Osta pieniä viherkasveja ja niille kivat ruukut. Iso ryhmä pieniä kasveja näyttää vähintään yhtä hienolta kuin yksi iso viherkasvi.

Kukkaruukkujen maalaus ja tuunaus käy helposti itsekin, ohjeita ja tarvikkeita saa askarteluliikkeistä. Ne myyvät decoupage-lakkaa, jolla saa kiinnitettyä kauniita lautasliinakuvia kukkaruukun kylkeen. Myös kalustelakka ajaa saman asian.

Ohuelle paperille painettuja kuvia voi lakan avulla kiinnittää melkein mihin tahansa piristystä kaipaavaan sileäpintaiseen esineeseen, vaikkapa kahvipurkkiin tai tarjoilukulhoon. Innokkaat askartelijat koristelevat kuvilla ja lakalla jopa kiviä. Servietin lisäksi koristekuvia voi leikata muistakin ohuista papereista, esimerkiksi kiiltokuvista, lahjapaperista ja vaikka kankaasta. Ohjeita löytyy netistä, kun hakusanaksi kirjoittaa decoupage-tekniikka tai decoupage-lakka.

Tarroja vessaan ja tuoksua imuriin

Vessaakaan ei pidä unohtaa kodin muuttumisleikistä. Valkokaakelin kylpyhuone saa aivan uuden ilmeen sisustustarroilla. Seinät voi muuttaa kukkapuutarhaksi tai vaikkapa ulkoavaruudeksi. Ja kun kyllästyttää, niin sisustustarrat lähtevät siististi irti ja ne voi vaihtaa uusiin.

Joitakin sisustustarroja voi liimata myös seiniin, oviin, huonekaluihin tai vaikkapa tiskikoneeseen. Selvitä kuitenkin ennen ostamista minkälaisille materiaaleille tarra sopii eli lähteekö se pois jälkiä jättämättä tai tapettia vaurioittamatta.

Valokuvista saa sommiteltua hauskan gallerian vaikkapa eteiseen tai vessaan. Hanki erikokoisia ja -

näköisiä kehyksiä, joihin voit laittaa kuvamuistoja vaikkapa menneeltä kesältä. Vaihtuvan valokuvanäytelyn kuvat voi vaihtaa uusiin vaikka heti, kun kameraan tallentuu hyvä otos. Lehdistä leikatut kuvat käyvät myös vallan mainiosti kotigalleriaan.

Netistä etsimällä löytää paljon hauskoja ja halpoja ideoita, joilla voi piristää syksyistä kotia ja jopa siivouspäivää. Yksi helpoimmista konsteista on imuroidessa imaista pölypussiin vähän vaniljasokeria tai kardemummaa. Tuoksu leviää imurista huoneilmaan useamman siivouskerran ajan.

Lähetä juttuvinkki!

Oletko keksinyt kivan sisustusratkaisun kotiisi tai toteuttanut idean, josta voisi olla apua kotiaan sisustaville? Kelpaisiko teidän perheenne huushollia esitellä Asukasviestissä muillekin VTS-kotien asukkaille?

Lähetä sähköpostia osoitteeseen toimitus@plentys.fi ja kerro kuvien kera tai ilman minkälainen juttuaihe teiltä löytyy.

Teemme mielellämme myös henkilöhaastatteluja mielenkiintoisista asukkaista. Oletko kenties taitava kotileipuri, innokas hiihtäjä tai luova taiteilija? Asuuko teidän talossanne kaupungin intohimoisin kiekkofani tai fiksuin koira? Vinkkaa meille hyviä haastateltavista, me kirjoitamme heistä tuleviin Asukasviesteihin.

Martoilla riittää hyviä neuvoja, kuinka ruokalaskua saa pienennettyä laadusta tinkimättä

Halpaa ruokaa kotikonstein

Ruokamenoissa on helppo säästää kokkailemalla itse. Kotiruoka on maistavaa ja valmiita aineksia edullisempää, varsinkin jos tekee kerralla suuren annoksen keittoa, laatikoita, kasvispihvejä, lihapullia tai sämpylöitä. Osan voi pakastaa myöhempiä käyttöä varten.

Martat jos ketkä tietävät, kuinka ruokamenoissa voi säästää paljon rahaa. Halpa ruoka ei tarkoita huonosti maistuvaa ateriaa, sillä usein kotiruuan maku päihittää valmisruuat mennessä tullen.

Itse tehdyt, kasvispainotteiset ruuat tiputtavat ruokalaskun loppusummaa selvästi alaspäin. Esimerkiksi sose- ja sipulikeitot tulevat kotona valmistauten yli puolet eineskeittoja halvemmiksi.

Hinnasta ja laadusta tarkka kokki käyttää ja säilöo aina kulloisenkin sesongin tuotteita. Nyt syksyn tullen juurekset kuten porkkanat, punajuuret ja lanttu ovat edullisia ja myös maukkaimmillaan. Niistä syntyy miedolla lämmöllä haudutellen herkullisia keittoja ja pataruokia, joko ihan sellaisenaan tai lihaan tai kalaan yhdistettynä. Kaaleista saa herkullisia pataruokia, keittoja ja salaatteja.

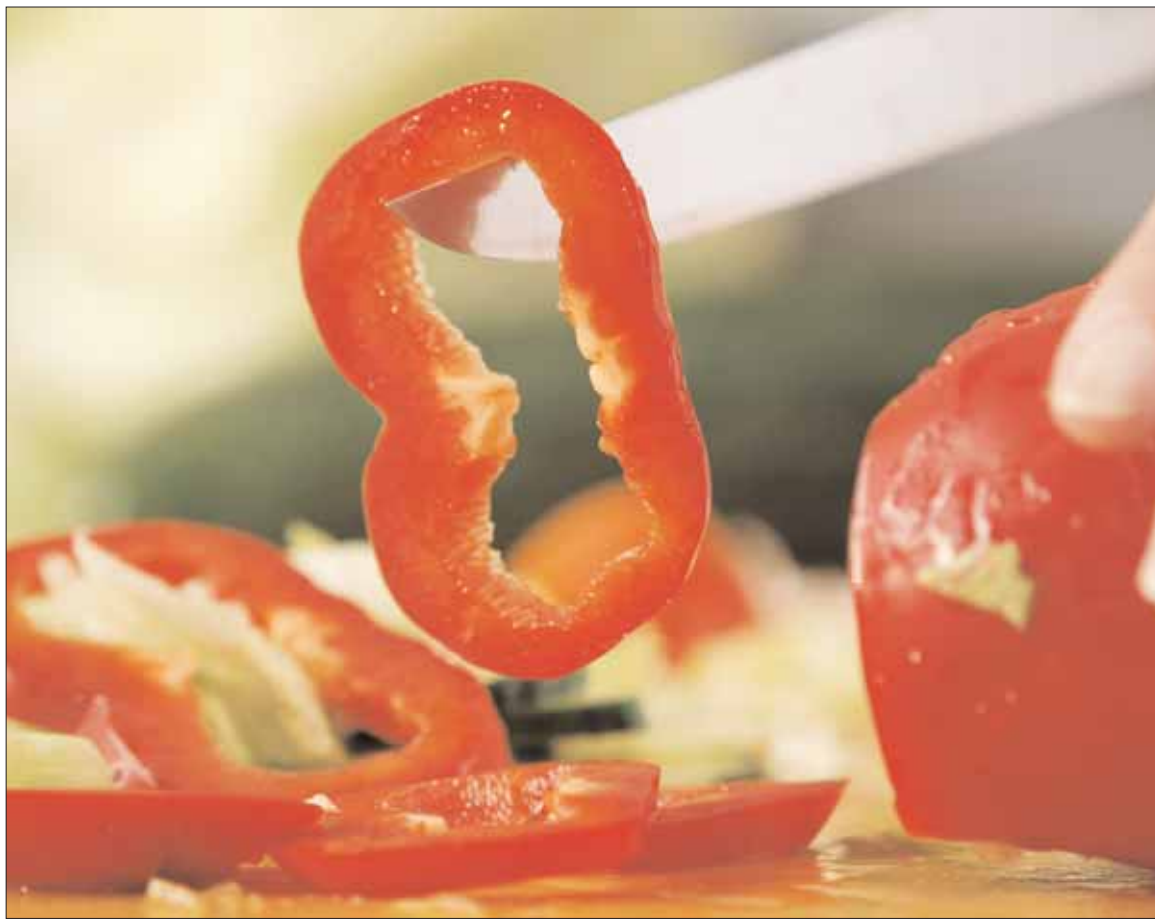
Puuro tulee muroja paljon halvemmaksi

Monikäyttöisestä ja edullisesta perunasta syntyy esimerkiksi kiusauksia, sosekeittoja, perunakasvisohuakaisia, laatikkoruokia ja salaatteja.

Uuniperunat on hyvä ja mahdollisimman helppo ruokalaji valmistaa. Pistele isoja, pestyjä ja kuorimatonta perunoita haarukalla, laita ne 200-asteeseen uuniin ja noin tunnin kuluttua perunat ovat kypsiä. Täytteeksi sopii vaikkapa tuorejuusto, lihakastike, broileri tai graavattu kala kermaviiliin kera.

Martat muistuttavat, että puuro tulee selvästi edullisemmaksi aamupalaksi kuin murot. Puurohiutaleiden kilohinta on 1,80 euroa, kun taas kilo muroja voi maksaa kahdeksan euroa. Varsinkin uunipuurot maistuvat myös lounaaksi, väli- tai iltapalaksi vaikkapa leivän kera. Martat ja omenat tuovat puuroihin lisämakua eivätkä lisää kustannuksia senttiäkään, jos ne on itse poimitu. Hyvä vispipuuro syntyy puolukan lisäksi myös musta-herukasta tai karviaisesta.

Tänä syksynä puolukkasato onkin erinomainen, joten kannattaa tehdä retki metsään ja pakastaa marjoja talven varalle. Pakastemarjoista voi kiehua pienessä vesimäärässä mehua, johon lisätään vain sokeri. Lopputuloksena on hyvää, hal-

KUVA: DOUGLAS SYMON

Sienipaistos

8 viipaleta grahamleipää
2–3 dl kypsennettyjä suppilovahveroita tai muita mietoja sieniä
3–4 valkosipulinkynttä
150 g juustoa
3–4 munaa
4 dl maitoa
suolaa, mustapippuria

Vuoraa voideltu uunivuoka leipäviipaleilla, myös reunat. Levitä sienet leipien päälle, sitten puserretut valkosipulinkyntset ja juusto ohuina viipaleina.

Sekoita munat ja maito. Mausta seos ja kaada se vuokaan. Anna paistoksen seistä ja nesteen imeytyä ainakin pari tuntia, mieluummin enemmän.

Paista 200 asteessa puolisen tuntia, kunnes paistos on kohonnut ja kauniin ruskea.

Marttaliitto ry: Penninvenyttäjän keittokirja.

paa ja lisäaineetonta juotavaa.

Myös suppilovahveroita löytyy nyt hyvin.

– Ne kannattaa paloitella ja paistaa ilman rasvaa niin, että sienissä oleva vesi lähtee pois. Silloin suppilovahverot menevät pakastimessa pienempään tilaan ja säilyvät paremmin. Muista merkitä pakasterasiaan tai -pussiin poimintavuosi, sillä sienet tulisi käyttää vuoden kuluessa. Voivat ne pidempäänkin säilyä syöntikelpoisina, mutta niiden ravintoarvo heikkenee ja koostumus muuttuu ajan myötä, Pirkanmaan Marttojen erikoisneuvoja **Raija Laitinen** muistuttaa.

Kotileipuri säästää melkoisesti rahaa

Pienten lasten valmisruokiin kuluu paljon rahaa, joten soseet, puurot ja kiisselit itse tekevät säästää isoja

Marttojen kuuden sentin sämpylät

5 dl vettä, maitoa tai kasvislientä
50 g hiivaa
1 tl suolaa
1–2 rkl sokeria
5 dl grahamjauhoja
6–8 dl vehnäjäuhoja
0,5 dl sulatettua margariinia tai öljyä

Lämmitä taikinaneste kädenlämpöiseksi ja kaada kulhoon. Murena hiiva joukkoon. Lisää mausteet ja grahamjauhot. Alusta vehnäjäuhot ja rasva taikinaan käsin. Vaivaa taikinaa, kunnes se irtoaa käsistä ja kulhon reunoista.

Peitä taikinakulho liinalla ja nosta se lämpimään ja vedottomaan paikkaan. Anna nousta noin kaksinkertaiseksi. Kaada taikina jauhotetulle leivinpöydälle ja vaivaa sileäksi. Jaa taikina kahteen osaan ja leivo palat tangoiksi. Paloittele tangot paloiksi ja pyörittele sämpylöiksi. Kohota sämpylät lämpimässä paikassa liinalla peitettynä. Sämpylät ovat riittävästi kohonneet, kun niihin sormella painettu kuoppa palautuu heti. Paista 225-asteessa noin 10 minuuttia. Yhden sämpylän hinnaksi tulee kuusi senttiä. Porkkanasämpylöitä halutessasi lisää taikinaan alustusvaiheessa 2 dl hienoksi raastettua porkkanaa.

summia. Lastenruokien valmistus on helppoa ja esimerkiksi soseita voi tehdä kerralla paljon ja pakastaa myöhempiä käyttöä varten.

Kaupan supertarjoukset kannattaa hyödyntää ja samasta raaka-aineesta voi valmistaa kerralla eri ruokalajeja. Jos vaikkapa lohi on lähikaupassa tarjouksessa, voi siitä tehdä kalakiusauksen ja kalakeiton.

Hyvästä tarjouksesta voi ostaa leipäpääkin pakastimeen, mutta yleensä itse leipoen säästää selvästi. Nelihenkisen perheen hiivaleipäkulut ovat Marttojen laskelmien mukaan itse leipoen 90 euroa vuodessa. Kaupasta ostettuna sama määrä leipää maksaa 433 euroa.

– Itse tehdyn leipäkilon hinnaksi tulee yksi euro, kun taas kaupassa leivän kilohinta on 3–5,50 euroa. Sämpylä maksaa kaupassa 30–60 senttiä, mutta itse leipoen vain kuusi senttiä, Raija Laitinen kertoo.

Martat muistuttavat, että itse teh-

dyn ja ostetun tuotteen hintojen erotuksen voi laskea itselleen tuntipalkaksi, joka on puhdasta tuloa.

Kotikokki tarvitsee hiukan mielikuvitusta, jotta kaikki ruoka tulee käytettyä. Ruuantähteistä syntyy risottoja, munakkaita ja pyttipannuja. Keitetyt perunat sopivat sosekeittojen pohjaksi tai sämpyläaikinan jatkeeksi.

Aterialta jäänyt ruoka kannattaa sujauttaa eväsrasiaan ja ottaa seuraavana

päivänä evääksi töihin. Luvassa on isoja säästöjä, sillä seitsemän euron työpaikkalounas 20 kertaa kuukaudessa maksaa 140 euroa. Muutenkin kannattaa pitää silmällä pikkuostoksia, joista kertyy usein isot menot vuositasolla. Esimerkiksi viikoittain kotiin tilattu perhepitsa tarkoittaa liki tuhannen euron menoerää vuodessa.

– Tämä on hyvä ohje ostoksia tekeväille: Älä osta sitä mitä tarvitset, vaan mitä ilman et tule toimeen.

Muista vertailla tuotteiden kilohintoja

Kotitalous- ja talousneuvontaa Pirkanmaan Marttojen toimistolla antava Raija Laitinen korostaa etukäteissuunnittelun merkitystä ruokaostosten tekemisessä. Ruokalistan voi laatia vaikka pari viikoksi eteenpäin ja kaupasta ostetaan vain ostoslistalle kirjattuja tuotteita.

– Suunnittelu kuuluu aina asiaan, kun rahasta puhutaan. Se tuo turvallisuuden tunnetta, joka muuten on tänä päivänä vähän hukassa. Suunnitteluun kannattaa ottaa mukaan koko perhe. Silloin lapsetkin ovat tietoisia siitä kuinka paljon perheellä on rahaa käytettävissä ja mitä eläminen maksaa, Laitinen sanoo.

Hän kehottaa tekemään hintaverailuja joka kauppareissulla.

– Kilohintojen ilmoittaminen on helpotus, sillä niiden avulla on helppo löytää edullisin tuote.

– Monenlaiset valinnat vaikuttavat ostoskorin hintaan. Esimerkiksi juustopala voi maksaa puolet vähemmän kuin valmiiksi viipaloitu tai raastettu juusto.

Marttojen Kauha ja kukkaro -luennot ovat maksuttomia ja avoimia yleisöluentoja Pirkanmaan Marttojen toimitalossa osoitteessa Tampellin esplanadi 7. Luennoille ei ilmoitauduta ennakkoon.

Seuraava luento on 23. syyskuuta kello 18, jolloin aiheena on Kunnon eväät koululaisille. 21. lokakuuta kello 11 saadaan monenlaisia sää-

tövinkkejä. 16. joulukuuta kello 18 luvassa on tietoa jouluvalmisteluista.

Kaukajärvi-Annalan YT-ryhmä vieraili Virroilla perinne kylässä

Kaukajärvi-Annalan YT-ryhmän perinteinen kesäretki suuntautui tänä vuonna Virtain perinne kylään, joka läheisyydestään huolimatta on jäänyt monelta tamperelaiselta käymättä. Nähtävää ja koettavaa riitti edellisten vuosien tapaan ja mukavaa oli koko porukalla.

Asukkaat haluavat kiittää monivuotista kuljettajaansa Taisto Aaltosta jälleen sujuvasta ja turvallisesta matkanteosta!

Kanavalla pieni vene odotti vuoroaan.

Tuvan hämärässä riitti tunnelmaa.

Rohkeimmat nauttivat rannan mahdollisuuksista.

PISTEET KOTIIN

Pisteet Kotiin -pistetiedotteet postitettu asukkaille kesällä

VTS:n Pisteet Kotiin -järjestelmään on liittynyt kaikkiaan 4300 asukasta ja heille lähetettiin kesällä pistetiedotteet.

Pisteet Kotiin -asukasetujärjestelmään liittyminen edellyttää, että asukas täyttää ja allekirjoittaa henkilökohtaisesti liittymislomakkeen. Lomake löytyy VTS:n kotisivuilta tai sen voi tilata tai noutaa VTS:stä.

Uusi AD-ryhmä valitaan syksyllä

AD-ryhmän vaalikausi päättyy vuoden 2009 lopussa. Asukastoimikuntien puheenjohtajien kokous valitsee uuden AD-ryhmän kokoukseen 23.11.2009.

AD-ryhmän valintaa hoitaa vaaliryhmä, jonka muodostaa VTS:n ja Vilusen Rinteen neljä asukasjäsentä. Vaaliryhmä on lähettänyt asukastoimikunnille vaaliohjeet.

Iskulausekisan voittaja valittu

VTS-kotien iskulausekisan voittajat on valittu ja palkittu. Voittaneeksi ehdotukseksi valittiin Tarjanteenkadulla asuvan **Jukka Harjun** ehdotus "Paas poiketen peremmälle". Voittajaehdotuksen kehittäjä saa palkinnoksi 250 euron lahjakortin.

Kunniamaininnat annettiin lisäksi VTS Kiinteistöpalvelu Oy:n **Jenni Pitkäsen** ehdotukselle "Yksin tai yhdessä - lähellä sinua" sekä Virotörömäkadulla asuvan **Marko Perälän** iskulauseelle "VTS - varmuutta ja viihtyisyyttä!"

VTS-kodit haki ideakilpailun kautta sopivan iskevää ja VTS:ää kuvaavaa iskulauseita, jota tullaan käyttämään VTS:n markkinoinnissa. VTS-yhteisöön kuuluu Tampereen Vuokratulosäätiön ja Vilusen Rinne Oy:n lisäksi VTS-kiinteistöpalvelu Oy.

Kaikkiaan VTS-kotien iskulausekisaan saatiin 82 ehdotusta.

Kiitos kaikille osallistuneille.

VTS-kodit

VTS-Visan vastaukset sivulta 3

1. Noin 8 miljoonaa euroa.
2. Vajaa 40 prosenttia.
3. Ollinojankadulle.
4. 155 litraa.
5. A (H1N1).
6. Enintään 25 litraa.

Rauhan paikka

Kiva kun ovat taas tulossa, ehtisikö vielä käymään kaupassa...
Rauhallinen ympäristö. Hyvät yhteydet. Edullinen vuokra.
Sellainen on VTS-koti.

Mukavia koteja mukaville ihmisille

www.vts.fi

Puutarhakuu 8, puhelin 0201 277 200
Pelvelemme: ma 9.30–17, ti-to 9.30–15, pe 9.30–13

KIINTEISTÖHOITOPALVELUJEN TUOTTAJAT

Yhtiö • osoite • kotisivu
• puhelin/fax • päivystysnumero

Kiinteistön-
huolto Siivous

HH-Kiinteistöpalvelut Oy

Kanjoninkatu 4, 33720 Tampere
www.hhkp.fi
s-posti: info@hhkp.fi
puh. 010 3950 300
Faxi. 010 3950 301
Asiakaspalvelu 24h / 010 3950 395

x

x

ISS-palvelut Oy

Biokatu 12, 33520 Tampere
www.iss.fi
puh. 020 515 2200
fax. 020 515 2161
päivystys: 020 515 2200

x

Kaukajärviösuuskunta

Juvankatu 10, 33710 Tampere
www.kaukajarviok.fi
puh. 010 424 2900
fax. 2890 122
päivystys: 0500-234 234

x

x

Lassila & Tikanoja Oy

Hepolamminkatu 32, 33720 Tampere
www.lassila-tikanoja.fi
puh. 010 636 141
fax. 010 636 3300

x

Lännen kiinteistöpalvelu Oy

Ristimäenkatu 2, 33310 Tampere
www.lkpalvelu.com
s-posti: lkpalvelu@lkpalvelu.com
puh. 3142 3400
fax. 3142 3440
päivystys: 0500-620 124

x

Lännen siivouspalvelu Oy

Ristimäenkatu 2, 33310 Tampere
www.lkpalvelu.com
s-posti: lkpalvelu@lkpalvelu.com
puh. 3142 3400
fax. 3142 3440
päivystys: 0500-620 124

x

SOL Palvelut Oy

Tampellan Esplanadi 10
33100 Tampere
www.sol.fi
puh. 0205 700200
fax 0205 700 431
päivystys: 0205 700200

x

x

VTS-kotien palvelut

Vikailmoitukset ensisijaisesti kiinteistönhuoltoon

Kaikissa asuntoon ja kiinteistöön liittyvissä teknisissä ongelmissa asukkaan tulee ensisijaisesti kääntyä oman talonsa kiinteistönhuolto-yhtiön tai kortteli-talonmiehen puoleen.

Yhteystiedot löytyvät talon ilmoitustaululta tai ulko-ovesta. Vikailmoituksen oman asunnon osalta voi nyt tehdä myös VTS:n kotisivujen kautta.

<http://www.vts.fi/asukkaille/lomakkeet/>

Asumispalveluihin ja asuntoihin liittyvät kysymykset VTS-kotien palvelukeskukseen

Esim. autopaikat, asuntoremontit, Pisteet Kotiin ja muut kysymykset

Sähköposti: palvelukeskus@vts.fi

Puhelin: 0201 277 277

Käyntiosoite: Puutarhakuu 8 A, 33210 Tampere

Vuokrauspalvelu

Asunnonhaku, asunnonvaihdot, vuokrasopimukset ja irtisanomiset.

Asuntojen muuttokorjaukset.

Sähköposti: vuokrauspalvelu@vts.fi

Käyntiosoite: Asuntopalvelutalon katutaso, Puutarhakuu 8

Puhelin 0201 277 200

Puhelinajat: ma 9.30-15.45, ti-to 9.30-15.00, pe 9.30-13.00

Palvelu avoinna: ma 9.30-17.00, ti-to 9.30-15.00, pe 9.30-13.00

Vuokravalvonta ja perintä

Käyntiosoite: Puutarhakuu 8 A, 2. kerros

Vuokravalvonta, puhelin: 0201 277 208

Puhelinajat: ma-to 12.00 – 15.00, pe 9.00 – 11.00

Sähköposti: vuokravalvonta@vts.fi

Perintä, puhelin: 0201 277 511 (katso tarkemmat tiedot sivulta 2)

Asukasisännöitsijät

Kiinteistön asumisviihtyvyyteen liittyvät kysymykset, kuten porrashuoneet, yhteiset tilat ymv. asiat sekä asumishäiriöt ja asukasdemokratia.

Sähköposti: asukastoimikunnat@vts.fi

Puhelin: 0201 277 511 / asukasisännöitsijä

Käyntiosoite: Puutarhakuu 8 A, 2. kerros.

Asukasisännöitsijöiden työ on liikkuvaa, joten tapaamiset kannattaa sopia ennakoon.

VTS-kotien puhelinvaihte

Puhelin: 0201 277 511 • Faksi: 0201 277 255

Avoimna: ma-pe klo 8.00-15.45.